

IV | 2021

NOVOSTRAŠECKÝ MĚSÍČNÍK

Ročník XXIV | Cena 10 Kč | Duben 2021

Koupání ve studené vodě se nemůžeme nabažít

ZUŠ - velký úspěch výtvarného oddělení
Nela Pravdová - Zátíší s růžovou draperií

Včerejší pečivo neprodávám

Informace pro občany

Vybráno ze 13. jednání zastupitelstva	4
Vybráno z 59. zasedání rady města	4
Uzavírky a objízdné trasy	5
Rekonstrukce hřiště	6

Stalo se

Pečovatelská služba dostala nový automobil	7
Cílem modernizace je úspora tepla	8
Kdo se bojí	10

Téma

Koupání ve studené vodě se nemůžeme nabažit	12
---	----

Kultura

Viktor Oliva - 160 let od narození	15
Bude Tuchlovická pouť?	16
Stezka Malé čarodějnice	16
Antonín Pelc - malíř, karikaturista a ilustrátor	17

Děti, mládež, škola

ZUŠ - velký úspěch výtvarného oddělení	18
Umění distančního vyučování umění	18
Jediným naším zájmem je připravit studenty pro život	20

Turistika

Mělník - město nejstarší historie	21
---	----

Historie

Ach, ta vrchnost!	22
-------------------------	----

Žijí mezi námi

Včerejší pečivo neprodávám	24
----------------------------------	----

Vaříme zdravě

Duben - měsíc "plevelů"	26
-------------------------------	----

Rekreační TENIS Nové Strašecí

K dispozici jsou dva antukové dvorce
denně od 9.00 - 20.00 hod.

Zapůjčení raket, míčů a použití
cvičné zdi - zdarma

Poplatek za pronájem jednoho dvorce
pro rekreační hru: 120,- Kč za hodinu

Mládež i dospělí se mohou přihlásit
k výuce tenisu u odborného trenéra
na č.tel. 722 728 655

Informace a rezervace pronájmu dvorce
nejméně dvě hodiny předem na č. tel.:

728 316 832

TJ Sokol Nové Strašecí - oddíl tenisu

STEZKA MALÉ ČARODĚJNICE

17. dubna - 30. dubna 2021

Šest ježibabích stanovišť

Zodpovězte 3 otázky

na každém stanovišti a pošlete fotku se

správnou odpovědí na email. adresu icentrum@novestraseci.cz

KREATIVNÍ ODMĚNA PRO KAŽDÉHO!

Blíže informace získáte v dubnovém měsíčníku, na stránkách města a na fcb stránkách

<https://www.facebook.com/Kulturaasportnovestraseci/>

Předchozí měsíc jsme vesměs všichni byli nuceni strávit ve svém okrese a nejlépe doma, abychom se vyhnuli nežádoucím kontaktům s potenciálně nakaženými lidmi. Nezáviděníhodné, nepříjemné opatření, ale evidentně nezbytné.

Divná doba si žádá divná rozhodnutí.

Podobnou situaci jsme dosud nikdo nezažil, takže se s ní vyrovnáváme každý po svém, jak nejlépe dokážeme. Na pocity strachu, obav, bezmoci ba dokonce zmaru reagujeme někdy podrážděností či posměchem, jindy rezignací nebo i odmítáním nařízených restrikcí.

Jediným východiskem z bludného kruhu dalších vln epidemie se jeví být proočkování většiny populace.

A to se právě děje. Sice ne tak rychle, jak bychom si představovali, ale věřme, že se na všechny zájemce nakonec dostane a už možná na podzim se život vrátí do obvyklých kolejí.

To si přejeme skutečně úplně všichni.

Kromě obvyklých informací ze zasedání rady města a zastupitelstva jsme zařadili technicky zaměřený rozhovor s místostarostou Janem Burešem o modernizaci městských teplovodních zařízení. Navazuje na témata v předchozích vydáních měsíčníku, kde jsme probrali čističku odpadních vod, problémy se zápachem a rekonstrukci kanalizace.

Jistým překvapením byla podrážděná reakce opozičních zastupitelů na článek Akci následuje reakce v předchozím čísle.

Dobrý úmysl nabídnout kritikům i kritizovaným obdobné podmínky se jaksi zvrtnul. Přečtěte si v rubrice Stalo se.

Rubriku Téma věnujeme tak, jak bylo minule avizováno, strašeckým otužilkyňím.

Zdaleka nejsou jediné, kdo se ze Strašecí a okolí koupe v zimě v ledové vodě. Tyto mladé ženy jsme oslovili docela náhodou a rozhovor s nimi plynul lehce a příjemně a bylo snadné se jich zeptat úplně na cokoliv.

Ředitel zdejšího gymnázia Mgr. Richard Spiegl popisuje v rubrice Děti, mládež, škola momentální chod svého ústavu a naznačuje vize do budoucna.

Pedagogové ZUŠ zase popsali nesnadnou distanční výuku v uměleckých oborech. Druhou část tohoto článku zařadíme do květnového čísla.

Komu chybí dobroty z krámků Langoše paní Kubáňové, může si alespoň přečíst o jejím životě a nedávných začátcích ve Strašecí v rubrice Žijí mezi námi.

Eva Kubáňová je obětavá, milující matka a silná žena se srdcem na dlani, která se jenom tak nevzdává. Už aby zase pekla.

Pravidelní čtenáři měsíčníku si zajisté všimli, že je s ním něco jinak. A mají pravdu, časopis mění tvář.

Je na kvalitnějším papíře a celobarevný, což dozajista nesmírně prospěje uveřejňovaným fotografiím i plakátům. Postupně měníme i jeho grafické ztvárnění, zavedené rubriky ale zůstávají.

Věříme, že se změny budou líbit a povedou k ještě většímu potěšení ze čtení.

S příchodem jara přichází i novinky na dětská hřiště. V Křivoklátském sídlišti to je nový herní prvek...

Lída Faflíková ... a na hřišti u Biosky trampolína

Fota Lenka Pelcová

Vybráno ze 13. zasedání zastupitelstva města dne 25. února

Změna ÚP č. 3

Nejdůležitějším bodem zasedání bylo přijetí usnesení, kterým město rozhodlo o pořízení Změny Územního plánu (ÚP) č. 3 a o jejím obsahu.

Jednalo se o změnu určení využití ploch Z94, Z95, Z111 na plochy přírody a krajiny, konkrétně plochy smíšené nezastavěného území.

Změna ÚP se týká tzv. průmyslové zóny na Mackově hoře. Rozhodnutí zastupitelstva reaguje na výsledky loňského místního referenda. Je to prvotní rozhodnutí, na jehož základě počnou technické a administrativní práce na realizaci změny, která pak bude po splnění všech zákonných povinností předložena zastupitelstvu ke schválení.

Schválená dotace

Zastupitelstvo schválilo dotaci města – finanční příspěvek ve výši 96 400 Kč na činnost projektu „POSEZ – pomoc seniorům a zdravotně postiženým“, který ve svém zařízení realizuje Domov seniorů.

Příspěvek město poskytuje od roku 2018.

V souvislosti s mimořádnými opatřeními a omezením pohybu osob po 21. hodině, bylo tentokrát jednání zastupitelstva časově limitováno a muselo být ve 21 hod. ukončeno.

Byly však projednány všechny body hlavního programu.

Jiří Tláskal

Vybráno z 59. zasedání rady města dne 1. března

Nejvýhodnější nabídka

Rada města na základě výběrového řízení přijala nabídku společnosti STAVBY RAKOVNÍK s. r. o. ve výši 215 tisíc bez DPH jako nejvýhodnější na odbahnění usazovací nádrže a okolí přítoku rybníku Konopas.

Využití části bývalého Hamira

Rada města projednala další postup využití části objektu bývalého Hamira. Jeho součástí je i pořízení studie proveditelnosti.

Ta by měla posloužit pro možné dotační programy na obnovu brownfieldu (sport - tělocvična, squash, bowling, horolezecká stěna, klubová činnost atd.).

Péče o věžní hodiny

Rada města schválila nabídku společnosti L. HAINZ s. r. o., Lysá nad Labem, která se bude starat o chod věžních hodin na staré radnici (ZUŠ).

V první fázi to bude představovat úpravu hodinového stroje za 73 340 Kč. Zahrne synchronizační zařízení, výměnu rtuťového spínacího motoru za elektromagnetický, vyčištění stroje a další. Bude to znamenat, že přibližně měsíc nebudou hodiny v chodu. O konkrétním termínu oprav bude veřejnost informována.

Jiří Tláskal

Pohled na hodinový stroj na věži

Foto J. Tláskal

Čarodějnice do NKC!

Je tu opět svátek čarodějnic a my věříme, že nám pomůžete s výzdobou Komenského náměstí. Své čarodějnice, strašidla a nestvůrky, prosíme, doneste do NKC nejpozději 16. dubna do 14 hodin. My si je pak vezmeme „do parády“ a vyzdobíme jimi náměstí. Fantazii se meze nekladou. Pokud jich bude více, neomezíme se pouze na střed města. Strašit budou do 3. května, abychom si je náležitě užili!

Tereza Charvátová

Zápis z krizového štábu 4. března

(Otištěno jako info o krocích vedení města v nouzovém stavu.)

S JUDr. Jiřím Tláskalem jsme se dohodli na chodu úřadu od 1. března a s velitelem MP Stanislavem Jahelkou na fungování městské policie. Hlavně půjde o kontroly na místech, kde se více sdružují lidé (benzínka, obchodáky). Nepůjde o represe, ale o upozorňování občanů s tím, že dostanou roušku nebo respirátor. S městskou policií se zatím nepočítá ke střežení hranice okresů. To provádí státní policie.

- 1) Krajský úřad zde opět zřídil třídu pro děti zaměstnanců, kteří pracují v sociálních, zdravotních, policejních a vojenských složkách.
- 2) Uzavírky mateřských škol a dvou tříd ZŠ řeší ředitel Petr Chochola. Stejně tak řeší fungování jídelny. Bude na www školy.
- 3) Proběhlo další kolo očkování.
- 4) Oslovil jsem radní města, zda zavřít nebo nezavírat dětská hřiště. Většina radních je pro nezavírat.
- 5) Zájem o očkování je veliký, je přihlášeno dalších 250 lidí.
- 6) Informace: Vláda by měla v pátek na mimořádném zasedání jednat o zavedení povinného testování pro státní zaměstnance od 10. března. Podle ministra Havlíčka by samotestů na český trh od schválených firem mělo dorazit minimálně 9,9 milionu kusů. Za dva týdny se tak podle něho podaří do ČR dostat na 20 milionu samotestů.
- 7) Potravinová banka nabízí zdarma obcím respirátory. Na letáku je sice uvedený jiný sklad, ale vše se vykomunikovalo a podařilo se vyjednat 850 respirátorů pro seniory (2,5 % z počtu obyvatel). Domluveno, že v pondělí je přivezou hasiči ze skladu. Respirátory jsou určeny převážně seniorům, kteří jsou v nouzi, vydávání v NKC.
- 8) Pro informaci: ZŠ dostala z KÚ 1400 respirátorů.

Karel Filip

Uzavírky a objízdné trasy ve Strašecí v roce 2021

Naše město čekají, stejně jako v loňském roce, dopravní omezení. Pojďme se spolu s Vladimírem Kozlem podívat na to, která to budou.

Rekonstrukce silnice směrem k Rakovníku

V první řadě je nutné dokončit rekonstrukci silnice č. II/237 od kruhového objezdu u Lidlu směrem na Rakovník k železničnímu mostu pod Mackovou horou. Vloni na podzim byla dokončena pouze polovina vozovky. Nyní dojde i na část druhou. Termín dokončení stavby je letošní 15. květen. Na trase od Rakovníka obdobně jako v loňském roce řidiči žádné omezení nepocítí. Směrem opačným musí využít objízdné trasy přes řevničovské nádraží nebo jet po dálnici.

Dokončení „staré Karlovarky“

Druhou velkou opravou, která se dotkne našeho města, je nedokončený úsek na „staré Karlovarce“ – silnice č. II/606 od Rynholce až do Nového Strašecí ke křižovatce ulic ČSLA a Boženy Němcové. Tato stavba proběhne ve dvou etapách a plán dokončení je rovněž do 15. května. Obě etapy budou rozděleny vždy do dvou fází (levá a pravá strana vozovky) za částečné uzavírky. Provoz průjezdné poloviny komunikace bude řídit semafor. Řidiči mohou využít i objížděnou trasu do Rynholce Křivoklátskou ulicí přes ČLUZ a. s.

Nový kruhový objezd

Třetí stavba, která se může dotknout některých našich řidičů, je stavba nového kruhového objezdu před obcí Řevničov, kde byla uzavřena silnice č. I/6 z Nového Strašecí do Řevničova (souběžná s dálnicí), a to od křižovatky silnic na Bucek a k vlakovému nádraží Řevničov. Tato uzavírka bude trvat až do 31. srpna, ale do Řevničova se řidiči dostanou již od 16. července, protože jako poslední etapa kruhového objezdu se bude dokončovat část směrem k dálnici. Zde je možné uzavírku objet po dálnici nebo přes obec Mšec.

Vladimír Kozel

Kanalizace Na Hrázi

Město Nové Strašecí v lednu zveřejnilo veřejnou zakázku malého rozsahu na stavební práce – Výstavba kanalizace v ulici Na Hrázi. Jedná se o vybudování kanalizační stoky o průměru 250 mm v celkové délce 129 m v části města nad rybníkem na Fortně. Zakázka byla zveřejněna na profilu zadavatele a v zadávací lhůtě město obdrželo sedm nabídek. Hodnotícím kritériem byla cena díla bez DPH.

Nejvýhodnější nabídku předložila společnost Mamelom s. r. o., Duchcovská 284, 417 22 Háj u Duchcova, s nabídkovou cenou 1 333 000 Kč bez DPH. Rada města dne 15. února schválila výsledky veřejné soutěže, vybraný zhotovitel bude vyzván k podpisu smlouvy o dílo. Realizace vlastní stavby bude koordinována s výstavbou kanalizace v lokalitě Fortna. Dokončení kanalizace v ulici Na Hrázi se předpokládá do konce září.

Karel Filip

Rekonstrukce hřiště

Město Nové Strašecí obdrželo registraci žádosti o dotaci na projekt „Rekonstrukce školního hřiště, Nové Strašecí“.

Projekt řeší přístavbu zázemí atletického hřiště o další WC, skladové prostory, vybudování zastřešené pergoly, terénní tribuny, nerezové skluzavky, kanalizační přípojky a rekonstrukci terénní běžecké dráhy ve svahu dle studie Ing. arch. Viktora Tučka a projektové dokumentace zpracované Ing. Martinou Dolejškovou.

Pro vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace je třeba provést výběr zhotovitele ve veřejné soutěži a podepsat smlouvu o dílo. Základním kritériem je nejnižší nabídková cena. Termín pro podání končí 7. dubna 2021.

Karel Filip

Vizualizace zrekonstruovaného objektu na atletickém hřišti

Strašecí čeká na vhodný dotační titul

Na základě usnesení rady města č. 586 byla vypracována projektová dokumentace na zásak dešťových vod z budov a v lokalitách – Poděbradova – školní tělocvična, objekt Polikliniky č. p. 414, ul. Nerudova, Erbenova a Vrchlického, a ul. Polní a Lesní.

Na tento projekt bylo vydáno stavební povolení, které nabylo právní moci.

Vzhledem k tomu, že náklady projektu jsou příliš vysoké 5 938 000 Kč, čeká město na vhodný dotační titul.

V současné době na realizaci projektu není vyhlášena žádná vhodná výzva k podání žádosti o dotaci z národních, krajských či evropských zdrojů.

Nové operační programy se prozatím připravují a probíhají schvalovací řízení v rámci EU.

Dle aktuálních informací se první výzvy očekávají ve třetím čtvrtletí roku 2021.

Karel Filip

nost zaměřují na pomoc starým a zdravotně hendikepovaným lidem. Od roku 1997, kdy společnost zahájila realizaci tohoto projektu, se jí podařilo v celé ČR předat již 790 automobilů. Vzhledem ke zkušenostem ze zahraničí byl doposud tento projekt postavený na vozech Renault Master, Renault Kangoo a Dacia Dokker. Do projektu Sociální automobil se může zapojit každý, kdo si zakoupí reklamní plochu na sociálním vozidle. Získá tím nejen zviditelnění své firmy a regionu na dobu pěti let, ale pomůže zlepšit i stav vozového parku v daném zařízení.

Karel Filip

Firmy a obce podporující projekt Sociálního automobilu pro OPS Nové Strašecí

PEKASS Senomaty
Kola Rezek Rakovník
Aquatop Rakovník
Obec Roztoky
Obec Drnek
Obec Krušovice
Stoprobek s. r. o., Krupá
p. Matějka Nové Strašecí
p. Mrázek Nesuchyně
Obec Mšecké Žehrovice
Navijárna Rynholec
Zem-invest a. s., Mutějovice
Rakofire s. r. o., Rakovník
Interiéry Ivanov Nové Strašení
Stavební podnik s. r. o., Rakovník
Obec Hořesedly – příspěvek
(bez reklamy)
Tubeko Sport Rynholec

Cílem modernizace je úspora tepla a teplé vody

S místostarostou Janem Burešem o hospodaření s teplem.

Pane místostarosto, co mi můžete říct o výrobě a dodávkách tepla v Novém Strašci? Zaznamenala jsem, že i v této oblasti se město angažuje a pro nemalou část obyvatel, resp. nemovitostí je zajišťuje.

Město má na starosti vytápění vlastních nemovitostí nebo těch, které byly v majetku města dříve, ale postupem času se převedly z velké části do soukromého vlastnictví. Mám na mysli zejména bytové domy. Nějaké byty ještě město v majetku má, ale je jich podstatně méně než dříve a už je neprodává, ale pronajímá. Jedná se o lokality Křivoklátského a Mšeckého sídliště. Zdejší kotelny jsou v majetku města, které dodávky tepla zajišťuje prostřednictvím Technických služeb. Dalšími nemovitostmi, kam se teplo dodává, je hala Bios, objekt bývalé pojišťovny, městský úřad, Novostrašecké kulturní centrum, bytové domy v ul. U Stadionu, budova polikliniky, školní jídelny a pečovatelského domu, MŠ Na Kocourku a bytové domy na Žižkově náměstí.

Jaký zdroj pro vytápění se využívá a kolik tepla se vyrobí?

Dnešní plynové kotelny nahradily uhebné. Plynofikace byla významným plusem, protože se velmi zlepšilo ovzduší v dané oblasti. Nemalou část života jsem prožil na vesnici, takže dobře vím, jak to vypadá, když se v zimě zatopí a je inverze. Stále to je ale realita řady obcí. Nemovitosti dříve nebyly zateplené jako dnes, takže spotřeba tepla byla mnohem vyšší, stejně jako teplé vody. Dříve se mylo třeba nádobí převážně pod tekoucí vodou dodávanou z kotelny. Teď má téměř každá domácnost myčku nádobí, kde vodu ohřívá elektrina.

Na množství vyrobeného tepla má pochopitelně vliv i počasí, které dokáže velmi zahýbat s tím, co se plánuje a co je skutečnost. Např. v roce 2013 se fakturovalo 26.209 GJ, v roce 2021 pak 20.938 GJ, tedy o cca 20 % méně. V současné době probíhá zateplení Novostrašeckého KC, což povede k dalšímu snížení dodávaného tepla.

Co se změnilo v posledních letech?

Do června roku 2012 zajišťoval provoz soukromý provozovatel. Od tohoto data zabezpečuje dodávky tepla městská společnost TSNS. Došlo ke změně financování investic, kdy provozovatel – Technické služby platí městu nájemné z každé jednotky prodaného tepla a město naopak financuje všechny investice. Má tedy dobrý přehled o stavu svého majetku. Za dobu 9 let se do této oblasti investovalo cca 15 milionů, pro-

dávají jednotlivým odběratelům. Pro představu: v letních měsících pokrývá výroba tepla z kogenerační jednotky spotřebu v daných objektech v plné výši. V ostatních obdobích se „připojují“ plynové kotle.

Z této kotelny proudí teplo tzv. topnými kanály do výměňkových stanic. V sídlišti existují tři a mají vždy dva okruhy. Jeden pro topení a jeden pro teplou užitkovou vodu. Teplo dodávané z kogenerační jednotky je levnější než

Jan Bureš u kogenerační jednotky

Foto Lída Faflíková

vedla se rekonstrukce většiny kotelny. Z těch větších zmíním rekonstrukci kotelny na Žižkově náměstí a ve Mšeckém sídlišti. V loňském roce proběhla rekonstrukce kotelny v budově NKC v hodnotě přibližně 2 mil. Kč. Ta byla spolufinancovaná ze získané dotace.

Jaká je největší kotelna ve městě?

Bezpochyby ta v Křivoklátském sídlišti. V letošním roce by měla být zahájena výstavba ještě jednoho bytového domu, takže se počet navýší. V celkové výrobě tepla se sídliště podílí cca z 45-50 %. Právě zde byla roku 2014 instalovaná tzv. kogenerační jednotka. Nevlastní ji město ani TSNS, ale společnost ČEZ Energo s.r.o.

Jde o kombinované zařízení, které vyrábí elektrickou energii a teplo zároveň. Spalovací motor roztáčí elektrický generátor. Provozem tohoto motoru vzniká odpadní teplo, které TSNS nakupují a

vyrobené klasickou metodou v plynovém kotli. I díky ní bylo možné zlevnit cenu tepla, a to i přes to, že náklady v ostatních položkách průběžně každý rok rostou.

Tomu úplně nerozumím...

Na udržitelnosti ceny tepla mají nemalý vliv i další skutečnosti, kterými jsou realizovaná výběrová řízení na dodavatele plynu. TSNS nakupují plyn vždy na celý kalendářní rok, a především díky tomu, že se nakupuje pro všechny kotelny v jednom balíku, je cena mnohem výhodnější. Plyn se nakupuje přímo na burze. Dalším faktorem pro udržitelnost ceny jsou realizované investice do plynových kotlů a rozvodů tepla. Průběžně se tak ztráty snižují.

Jak to je v té největší kotelně?

Je pravda, že v kotelně na Křivoklátském sídlišti nás zásadní investice teprve čeká. Dosud probíhalo finan-

cování tak, že co město získalo z nájemného, obratem investovalo.

Zde bude muset dojít ke změně postupu. Není možné deset let spořit, aby se tato investice realizovala. Obnovu potřebují jak plynové kotle, tak tepelné kanály a s ohledem na technologický pokrok bude potřeba změnit i rozvod.

Již nebudou ony tři výměňkové stanice, kde se teplo rozděljuje pro jednotlivé bytové domy, ale hlavní rozvod povede až do samotného domu. Bude tu instalovaná tzv. objektová předávací stanice, což je zařízení, které obsahuje směšovací smyčku pro vytápění a ohřev teplé vody. Obsahuje výměníky tepla, elektronicky řízená čerpadla, třicestné ventily, uzavírací a regulační armatury. Hlavní výhodou zařízení je, že minimalizuje tepelné ztráty v rozvodu.

Jak bude rekonstrukce probíhat?

Projektová příprava je dokončená. Nyní se ve vedení města bavíme o konkrétních krocích směřujících do letošního a příštího roku.

Celou akci je možné rozdělit na dvě části.

V té první budou do kotelny instalované tři nové kotle.

Druhá část je o rekonstrukci tepelných rozvodů a instalaci objektových stanic. To je také možné rozdělit do několika etap, konkrétně tří. Zde je ale jedna nutná podmínka.

Do této dílčí části je nutné zahrnout všechny bytové domy, které k této jedné skupině přináležejí a bude tedy nezbytný souhlas daného „SVJ“.

Odhadovaná investice je v řádu třicet milionů a slibujeme si od ní další sní-

žení tepelných ztrát a zlepšení emisí. Věříme, že nakonec k dohodám dojde a že budou všichni spokojeni.

Co plány v jiných lokalitách?

Dokončená je projektová dokumentace na rekonstrukci kotelny v budově městského úřadu. Bude se připravovat dokumentace na kotelnu v objektu bývalé pojišťovny a uvažuje se o osazení kogenerační jednotky do kotelny na Žižkově náměstí.

Zde se také budou muset rekonstruovat rozvody a instalovat objektové předávací stanice. Ve věci další kogenerační jednotky budou probíhat jednání a uvidíme, jestli bude nějaká dohoda.

Lída Faflíková

Z policejního deníku

Sníh působil dopravní nehody

Kvůli nečekané sněhové nadílce se strážníci v měsíci únoru průběžně věnovali přípravě podmínek (parkující vozidla) pro plynulý průjezd zimní údržby v podobě traktorborců z TSNS. Se špatným počasím přišlo i období častých dopravních nehod, u nichž se strážníci rozhodně nepotili.

Pokuty zlodějům, rodinná hádka

I přes trvajících opatření na COVID 19 muži v černém nezaháleli a pokračovali v honbě na mezigalaktické „výtrusáře a čórkaře“. Byly jim uděleny tři pokuty za založení černých skládek a za nebezpečné vykrádání kontejnerů s elektroodpadem. Na závěr měsíce strážníci vyjžděli k hádce rodinných příslušníků, kteří si karanténu zpestřili kuchyňským nožem. Naštěstí se nic nestalo.

Dohled nad restriktivními opatřeními

Konec měsíce přinesl i neustálé změny mimořádných opatření COVID 19. Strážníci se snaží dohlížet na jejich dodržování a upozorňují na jejich porušování. Nápravu zjednávají především domluvou. Zapomnětlivcům (i těm dětským) mohou strážníci poskytnout schválenou chirurgickou roušku a v případě velké nutnosti respirátor.

Děkujeme za slušné jednání a dodržování opatření.

Stanislav Jahelka

Prospěšný Mobilní rozhlas

Aplikace mobilní rozhlas je systém pro chytré telefony, jejichž prostřednictvím může MěÚ informovat občany o důležitých událostech, a naopak občané mohou předávat městu podněty ohledně různých nedostatků, jako jsou černé skládky, poškozená dopravní značení, poruchy osvětlení či různé druhy havárií.

Takovým podnětem bylo třeba upozornění na velký nepořádek u zastávky na dálnici u fotbalového stadionu, který zřejmě způsobili parkující řidiči kamionů. V polovině března byl pracovníky města bezplatně uklizen.

Vladimír Kozel

Úklid nepořádku u zastávky na dálnici

Foto Vladimír Kozel

Sociální byty Nové Strašecí

Díky dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu EU byl realizován projekt "Stavební úpravy č. p. 550 ul. Dukelská, Nové Strašecí - Sociální byty". V domě bylo vybudováno devět malometrážních, částečně vybavených sociálních bytů.

V současné chvíli jsou tři 1+kk neobsazeny. Pravidla pro přidělování a užívání těchto bytů byla stanovena na základě požadavku dotačního orgánu. Žadatelé patřící do cílové skupiny mohou o byt požádat elektronicky nebo osobně. Formulář je k dispozici na www.novestraseci.cz v sekci Radnice – Sociální byty. V tištěné formě pak v podatelně městského úřadu.

Doporučujeme žadateli, aby si pečlivě přečetl pravidla pro přidělování. S případnými dotazy se lze obrátit na Ing. Jana Vitnera (vitner@novestraseci.cz, tel. 724 535 380).

Jan Vitner Jeden z nových sociálních bytů

Foto Jan Vitner

Kdo se bojí kritiky?

Místostarosta města J. Bureš v březnovém vydání Novostrašeckého měsíčníku (NSM) představil nové pravidlo pro všechny jeho přispěvatele:

„Příspěvky, na které lze očekávat reakci od protistrany, jí budou redakcí zasílané k vyjádření, pokud tak neučiní autor sám.“ Důvodem pro uvedený postup je „lehký nárůst kritických příspěvků“, vedle toho sama redakční rada usoudila, že je to spravedlivé. O tom však lze úspěšně pochybovat.

Budeme-li vycházet z toho, že nové opatření má dotčené straně nabídnout možnost reagovat, může skutečně nastat tato situace: Pisatel A uvede ve svém článku nepravdu, kterou pisatel B uvede na pravou míru. Budiž. Ale co se stane, když naopak pisatel B ve své reakci zalže. Dostane pisatel A šanci na další kolo? A dále, bude vedení města rovnou zasílat své texty aktivním zastupitelům z řad opozice?

Rádi bychom se k nim vyjádřili, když je dostaneme dopředu. A v tomto případě nemyslíme jen příspěvky samotných radních nebo zastupitelů, chceme mít možnost komentovat všechna oznámení postihující řízení města, i ta od zaměstnanců úřadu.

Čtenářská atraktivita měsíčníku pak ale značně poklesne. Lidé budou ke každému textu číst „kontratext“, ke každému názoru bude uveden „protinázor“.

A tady už vstupujeme do pověstné Cimrmanovy slepé uličky. Tudy ne, přátelé!

Rozhodnutí redakční rady vedené panem Burešem jasně odhaluje, jak nešťastné bylo zapojit radního do řízení NSM. Dostává se tak do zjevného střetu zájmů.

Redakční rada by měla kontrolovat vydávání konkrétního periodika, stanovovat jeho koncepci a dávat redaktorům zpětnou vazbu o jejich činnosti.

Ta naše ale oproti tomu plní úlohu redakce, o žádné kontrole nemůže být řeč. Pan místostarosta by jako člen redakční rady měl dohlížet na vyváženost obsahu a svobodnou výměnu názorů, místo toho vymýšlí postupy, které to v plné míře neumožňují.

Vrcholem všeho je využití shora uvedeného pravidla zpětně; na článek zastupitelů za ODS bylo ve stejném čísle a na téže místě reagováno ještě před uveřejněním této pochybné podmínky. To rozhodně nemůžeme považovat za korektní přístup.

Přítom řešení existuje. Prvoradou nutností nicméně je, aby byla vytvořena skutečně nezávislá redakční rada, v níž nebudou zástupci exekutivy.

O místa v tomto orgánu by se měli podělit lidé nominovaní vedením města a opozicí. Obě strany by pro tuto práci měly mj. získat osoby veřejně činné, případně zástupce nejrozličnějších spolkových organizací. Zajistí se tak skutečně veřejný dozor nad vydáváním měsíčníku. Takto vytvořený orgán by ale neměl dohlížet pouze na městský tisk, do jeho gesce by taktéž spadala

kontrola spravování facebookového účtu města, pro nějž nebyla dosud ani vytvořena pravidla.

Velice jednoduše lze zajistit i to, aby byly čtenářům předloženy různé pohledy na stejný problém v témže čísle měsíčníku.

Redakce může vyzvat zástupce politických uskupení k tomu, aby se v určitém rozsahu k dané věci vyjádřili. Tyto názory poté mohou být vtěleny do jednoho velkého článku nebo uveřejněny vedle sebe.

Vedení města se ale musí smířit s tím, že na kritické názory bude moci reagovat až v příštím vydání. Je to určitá nevýhoda, kterou však lze strpět, zvláště když je radnice přirozeně zvýhodněna tím, že v měsíčníku bude mít oproti opozici vždy mnohem více prostoru.

Výše uvedené změny pokládáme za správné a účelné, a proto bychom je chtěli zahrnout do širších pravidel pro využívání komunikačních prostředků města.

Doufáme, že nás v této činnosti podpoří i další zastupitelé a zastupitelky. Náš návrh nám totiž přijde mnohem spravedlivější než to, co zveřejnil pan místostarosta v březnovém vydání NSM.

Zastupitelé města

Pavel Adelt, Alena Burešová, David Hubáček, Radek Lopour, Pavel Novák, Pavel Vaic, Jiří Verner

Kdo se bojí výměny názorů? (reakce na článek "Kdo se bojí kritiky?")

V tomto čísle je zveřejněn článek, v němž autoři negativně hodnotí zavedení pravidla týkajícího se práva kritizované strany se vyjádřit, které jsem představil v minulém čísle.

Redakční rada i já osobně vítáme názory, které mohou podnítit veřejnou diskusi a jsou opřeny o věcné argumenty. Právě proto, aby mohla probíhat nejen na veřejných zasedáních zastupitelstva, v různých médiích, ale i na stránkách Novostrašického měsíčníku (NSM), je třeba nastavit pravidla.

Protože NSM vychází pouze jednou v měsíci, neumožňuje totéž, co deník nebo elektronická média – okamžitě reagovat a obhájit přístup nebo názor té které strany.

Diskutovat na pokračování vždy s měsíčními pauzami nelze považovat za efektivní způsob diskuse k aktuálnímu tématu. Už po měsíci může být téma neaktuální.

Zkrátka, NSM má určité objektivní limity. Je to měsíčník a má svou uzávěrku. A má-li jít o diskusi a výměnu argumentů k aktuální otázce, a ne o jednostranný kritizující monolog, musí být nastaveny podmínky.

Nové pravidlo vydala redakční rada jen z toho důvodu, aby názorovou výměnu usnadnilo, zrychlilo a zefektivnilo. Aby nedocházelo ke zdoluhavé a nepřehledné názorové výměně, jako tomu bylo dosud.

Mnohdy jsou totiž kritické názory zdůvodněny informacemi, které druhá strana považuje za nepravdivé nebo zkreslené.

A i ona má právo se k tématu vyjádřit. Čemu pomůže měsíční odklad odpovědi?

Přesně k tomu došlo nedávno: Článek kritizující rozpočet vyšel v lednovém čísle měsíčníku. Protože byl redakci dodán na poslední chvíli (což je běžná praxe a někteří aktivní členové opozice se nijak netají tím, že je to taktika), reakce na něj vyšla až v dalším čísle.

Aby byla zajištěna alespoň minimální srozumitelnost, byl dokonce znovu zveřejněn graf z původního kritického článku. Tento vstřícný postup však nelze považovat za normu – není reálné otiskovat vždy znovu původní článek nebo jeho část podruhé.

Úkolem NSM je – jak autoři správně zmiňují – zajistit vyváženost obsahu a svobodnou výměnu názorů. A o to přesně jde.

Zavedení jednoduchého pravidla pro kritické příspěvky umožní, aby si čtenář mohl porovnat argumenty obou stran. A hlavně v době, kdy je diskutované téma ještě aktuální. Diskuse musí mít pravidla hry, a to pro obě strany.

Udivuje mě proto, z čeho plyne rozladění autorů článku. Co je tak strašného na tom, že reakce na jejich kritické podněty by mohla vycházet ve stejném čísle, a ne za měsíc? Je takový odklad a zdoluhavost diskuse v zájmu čtenářů?

Opravdu může někdo považovat takovou diskusi za přehlednější a srozumitelnější? Pokud opozice považuje svou kritiku za opodstatněnou a podloženou argumenty, proč by mělo vadit, že se kritizovaná strana také vyjádří? Navíc zavedené pravidlo platí i opačně.

Pokud bych například napsal článek kritizující přístup opozice k nějakému aktuálnímu tématu a chtěl k němu iniciovat veřejnou diskusi, musím jej samozřejmě odevzdat nejméně tři dny před běžnou uzávěrkou a opozice také bude

mít právo se vyjádřit. Mnozí čtenáři, ale i autoři článku z řad dnešní opozice, si ještě pamatují situaci před 15 lety, kdy bylo naše sdružení MPR-RPM v opozici a jakékoli zveřejnění našeho pohledu na věc bylo nemyslitelné.

Námi zasílané články byly několikrát zcela odmítnuty. Teprve po změně vedení v roce 2010 došlo vlivem iniciativy našich členů k zásadní změně přístupu:

- Zavedl se etický kodex NSM, který definoval základní zásady včetně přístupu k alternativním názorům a podpoře názorových střetů a prostoru pro argumenty. Do té doby možnost zveřejnit alternativní názor neexistovala.

- V NSM se v souladu s etickým kodexem začaly objevovat i kritické články od členů opozice.

- Byla zavedena praxe, že zastupitelé všech stran a sdružení jsou aktivně osloveni redakcí vždy po volbách a mají prostor vyjádřit své třeba i kritické postoje v odpovědích na otázky. Navíc letos v lednovém čísle měla opět všechna volební uskupení prostor vyjádřit se – třeba i kriticky – k tématům uplynulého i nadcházejícího roku v souhrnném článku.

Nemůže tedy být ani řeč o tom, že by opozici byl upírán prostor se v NSM vyjádřit nebo kritizovat. Sama vybírá témata, která jí k tomu účelu přijdou vhod, vždy dělala první výkop. Představitelé vedení města pouze reagovali na vznesenou kritiku, obhajovali svůj postup a předkládali protipřímé argumenty.

Často ale až s měsíčním zpožděním anebo téma už zůstalo bez odezvy, protože bylo třeba řešit aktuálnější věci. A k čemu jinému má sloužit kritika, pokud ne k tomu, aby se začalo diskutovat? Tak proč taková obava z toho, že by se diskuse mohla zefektivnit a zrychlit?

Pokud opozici nevyhovuje možnost napsat svůj názor volnou formou a vadí jí, že druhá strana se chce k tématu rovněž vyjádřit, může přece postupovat jinak. Nic jí nebrání - místo tradičního zasílání článku v den uzávěrky - oslovit redakci v dostatečném předstihu s podnětem na vhodné téma k diskusi. Pokud to udělá včas, řekneme do konce měsíce, a pokud dodrží pravidla, která bude nutné stanovit –

ohledně počtu znaků, termínu dodání atd. – mohou vyjít názory zástupce opozice i vedení města vedle sebe. Budu za to jedině rád.

Kromě termínu a rozsahu bude třeba dohodnout i to, kdo přesně má být oslovován jako zástupce opozice, zda se budou představitelé opozice střídat nebo se vždy dohodnou. A znovu se dostáváme k tématu: nejde diskutovat bez pravidel.

Bez pravidel lze pouze kritizovat. Takže zpátky k položené otázce: Kdo se bojí kritiky?

Trochu nerelevantní otázka vzhledem k množství otištěných kritických názorů opozice, což zavedené pravidlo nijak nereguluje.

A trochu paradoxní otázka, když mezi tazateli najdeme i zástupce bývalého vedení, během něhož byla kritika v NSM zcela nemožná.

Pokud se autoři nebojí konfrontace názorů, není přece důvod bouřit se proti tomu, že vyjdou oba pohledy na věc ve stejném, a ne až v dalším vydání.

Za redakční radu Jan Bureš

"Vyváženost
obsahu
a svobodná
výměna
názorů."

Koupání ve studené vodě se nemůžeme nabažit

Noření se do co nejstudenější vody zaznamenalo v posledních letech celosvětový boom a nevyhnulo se ani naší republice. V zimě se mladí i starší vysvlékají z kožichů a teplých bund na březích vodních toků, rybníků a jiných dostupných vodních ploch a jen v nejnútnejším případě dobrovolně vcházejí do ledové vody, od níž by se ještě před nedávnem s odporem odvraceli.

Pár klubů otužilců tu sice v minulosti už existovalo, jejich členové ale byli považováni za jakési bílé vrány vymykající se běžnému způsobu života. Časy se však mění a lidé s nimi. Kdekdo se snaží o zdravější způsob žití prostřednictvím promyšlenější stravy, cvičení, běhání a zvyšování imunity například pravidelným otužováním pod studenou sprchou, v domácím bazénu nebo v neďalekém rybníku. Také v Novém Strašeci počet otužujících se postupně narůstá. Patří k nim i dvě kamarádky **Žaneta Smutná** (41) a **Markéta Becklová** (35). Obě se zabývají fakturací a účetnictvím, Žaneta dochází do kanceláře, Markéta je na home office. Do rybníka se už půl roku chodí koupat 2x až 3x týdně.

Žaneta se opatrně noří do studené vody

Jak se vám otužování přihodilo?

Žaneta: Minulý podzim se na procházce jedna kamarádka zmínila, že by to ráda zkusila. Její manžel chodí plavat s kamarády do rybníka už pár let, ale jí se s muži nechce. Odjakživa jsem pro

Žaneta a Markéta s další kamarádkou

Foto archiv Žanety Smutné

každou legraci, hned jsem se nadchla a druhý den jsme vyrazily.

Přes noc se změnilo počasí. Z krásného a slunečného byla mlha, pošmourné, vlezle chladno, prostě nic lákavého. Chůzi k rybníku jsme se ale tak rozehrály, že předchozí chmury byly pryč a nám nedělalo problém se svléknout.

Vůbec nám nebyla zima a do studené vody jsme se ponořily. Po těle to bylo dobré, ale mě až do křečí bolela chodidla. Musela jsem ven a sednout si.

Markéta: O otužování jsem přemýšlela už vloni v létě navzdory tomu, že jsem velký teplomil. Cestovali jsme s partnerem po rakouských Alpách, vykoupala jsem se tam v ledovcovém jezeře a zjistila, že mi to nedělá žádný problém, že je to příjemné. Do podzimu jsem se pak nořila do našeho zahradního bazénu, kde voda neměla víc jak 10 °C. Právě jsem uvažovala o rybníku, když jsem se dozvěděla, že holky už chodí. Připojila jsem se k nim.

Asi jste už předtím sportovaly, že?

Žaneta: Já u ničeho bohužel dlouho nevydržím. Ale jógu cvičím pravidelně, 2x až 3x týdně i sama doma, když se nedá chodit do tělocvičny. Jezdím trochu na kole a mám ráda procházky a pěší výlety.

Moje sportování nic moc nestojí. Vezmu batoh na záda a jde se.

Markéta: Také cvičím jógu, odtud se s Žanetou známe. A pěstuju pěší turi-

stiku, stejně se teď nedá nic moc jiného dělat.

Do ledové vody rybníka skočíte rovnýma nohama?

Obě: Ne, tak my to neděláme. Nejdřív jdeme po kolena, pak po pás a teprve pak se pomalu ponoříme po ramena. Hlava zůstává nad hladinou, takže si povídáme, rozjímáme. Jde o jednotlivé, kratší ponory. Jak si člověk postupně zvyká, vydrží ve vodě déle.

Markéta: Na podzim jsme zkoušely i plavat, ale teď je rybník zamrzlý. Nejdřív si musíme vysekat díru. Paradoxně byly pro nás nejkrásnější dny, kdy byly velké mrazy kolem -16 °C. Necítily jsme ani chlad, natož zimu.

Žaneta: Vzduch byl tak studený, že voda při ponoru se zdála být teplá.

Říkáte, že vám opravdu není zima?

Markéta: Samozřejmě chlad vnímáme, ale není to o celkovém, nekontrolovatelném třasu. Tělo vystupuje ze své komfortní zóny a musí si na změnu zvyknout, sžít se s ní.

Co vnímá tělo konkrétně?

Markéta: Chlad a má tendenci se mu bránit. Chce z něho odejít. Vše je o tom, jak to má člověk srovnané v hlavě. Když si uvědomí, že nedělá nic špatného, že si neublíží, únikové tendence těla neposlechne.

Žaneta: Nedrkotám zuby, ale cítím chlad rozlévající se uvnitř mého těla.

Hlava pak zavelí, že se jde ven. Možná bych ji poslechnout nemusela, ale to bych šla sama proti sobě. Doma jsem zkoušela trénovat otužování pod studenou sprchou, ale vůbec mi to nejde. To je podobné jako v parném létě, než se člověk osmělí vlézt do vody. Taky je mu nejdřív nepříjemně zima. Kdepak sprcha, rybník mě celou obejmě, to ona neumí.

V čem se koupete?

Obě: Ve spodním prádle. Mokrý je na těle příjemnější než plavky, které studí. Noříme se do vody opakovaně, v mokřích plavkách bychom to asi nedaly.

Žaneta: Já mám na hlavě vždycky kulicha nebo nějakou čepici. Nosím ji od podzimu do jara, takže i do vody.

Markéta: Mně stačí čelenka pro zakrytí uší. Jsem bosa, Žaneta má crocsy.

Žaneta: Chodidla si postupně zvykla, už mě tolik nebolí. Obutá se cítím na dně bezpečněji.

Jaké máte ve vodě a po vynoření pocity?

Markéta: Ve vodě se úplně zklidním. Připadám si od všeho odstrižená, odpocívám a užívám si to. A když vylezu na břeh, jsem plná euforie.

Žaneta: Vždycky se zabalíme do ručníku a většinou si ještě chvíli povídáme. Pak se teprve oblékneme a jdeme

Markéta s dcerou Valerií

domů. S otužováním vznikají i nová přátelství, a to je prima. Začínaly jsme ve dvou a už je nás osm, co se u vody potkáváme. Zpočátku jsem měla ještě dvě tři hodiny po příchodu domů čepici, cítila jsem takovou potřebu.

Markéta: Chlad z těla odchází postupně. Já mívám ještě pár hodin studené nohy a ruce, ale není mi to nepříjemné.

Přináší vám otužování trvalou pohodu?

Obě: Určitě nejen dočasnou. Pokaždé se znovu těšíme na relax a pocit uspokojení, že pro sebe děláme něco přínosného.

Žaneta: Ve studené vodě se koupeme

pro potěšení, baví nás to. Nechceme trhat žádné rekordy mezi ostatními otužilci. Vyhovuje nám jen malá skupinka kamarádek, víc se můžeme na sebe soustředit.

Byl ponor do ledové vody vaší první velkou výzvou?

Žaneta: Pro mě ano. Nemůžu se toho nabažit.

Markéta: Tou první pro mě bylo stanování v přírodě, úplně jsem ho odmítala. Teprve můj současný partner mi otevřel oči. Chtěla bych ještě zkusit chůzi po žhavém uhlí a po skleněných střepech. Zajímá mě, kam až sebe sama pustím.

Žaneta: Vidíte, a zrovna v tomto případě mám pocit, že bych to nikdy nezvládla. Přitom je to úplně stejné, jako když má někdo blok s ponořením do ledové vody, což je pro mě snadné. Je to opravdu jen o nastavení v hlavě.

Nějaké moudro na závěr?

Markéta: Dokud to sami nezkusíte, nevíte nic. Nevěřila bych, že je to tak jednoduché a přirozené. Člověk se musí jen rozhodnout.

Žaneta: Jde o to, nebránit se. Kdybych si předem říkala, že mi bude zima a nepříjemně, nikdy se neodhodlám.

Lída Faflíková

Pohodička jako na rozpálené pláži

Foto archiv Žanety Smutné

Tipy knihovnice

Tvář – Johana Kral

Vydalo nakladatelství Alpress, v edici Klokán v roce 2020.

Nakladatelská anotace:

Uprostřed švýcarských lesů objeví běžkař tělo brutálně zavražděné dívky s odříznutým obličejem. Vyšetřování se ujímá dvojice mladých kriminalistů – ambiciózní Simon a jeho krásná kolegyně Camilla. Zavražděná dívka ale nezůstane jedinou obětí a Camilla se brzy začne obávat, že se její lehkovážná sestra může stát vrahovým dalším terčem...

Detektivky, či spíše psychologické thrillery s detektivní zápletkou, čtu také moc ráda. Po této knížce jsem sáhla hned, jak se v naší knihovně objevila. Díky jedné čtenářce jsem se totiž dozvěděla, že neobvyklé jméno autorky je vlastně pseudonymem naší novostrašické obyvateľky, středoškolské učitelky paní Jany Krobové.

Thriller *Tvář* je jejím literárním debutem a za sebe můžu říct, že budu netrpělivě čekat na vydání její další knížky. Román se čte velmi lehce, postavy jsou vykreslené a vypracované podobně jako v severských detektivkách. Napětí graduje a čtenář chce honem rychle mít přečteno, aby věděl, kdo je vlastně vrah...

Šikmý kostel II – Karin Lednická

(Románová kronika ztraceného města, léta 1921–1945)

Vydalo nakladatelství Bílá vrána v roce 2021.

Nakladatelská anotace:

S Barkou, Ludwikem, Julkou a dalšími hrdiny prvního dílu Šikmý kostel se opět setkáváme přesně tam, kde jsme je v první knize opustili. Zatímco ve zbytku nově vzniklého Československa nastávají zlaté časy, v Karvině – jak se nyní město jmenuje – se stále ve všech oblastech života projevují důsledky předešlého dramatického dění. Ne vždy v dobrém.

I přesto lze říct, že dvacátá léta jsou pro obyvatele města relativní selankou, dobou významných společenských změn a ekonomického rozmachu. Nastupující generace se může těšit výsadám, které byly v nedávné minulosti nedosažitelné, a začínají se před ní rozprostírat dříve netušené možnosti.

Klíčící naděje rázně ukončí hospodářská krize a vzestup nacionalistických nálad. Napětí ve společnosti stoupá a rodiny hrdinů rozštěpují rozdílné názory. Jedni se nadcházející hrozby obávají nebo již nesou její ničivé důsledky, druzí změny vítají jako šanci k odčinění křivd. Smršť událostí po nástupu německé okupace však nakonec smete všechny.

Příběh je i tentokrát vystaven na skutečných událostech. Toto historické období bylo pro mě velmi překvapující. Některé popisované věci byly až šokující, například vztahy mezi Poláky a Čechy (vždyť ve škole nám Poláky představovali jako slovanské bratry...) a jak se zde chovali k Čechům v době okupace, v době války...

Knížka je hodně o ženách, jejich postavení v rodině, ve společnosti. O ženách, které znají hodnotu života, resp. si ji více uvědomují, stejně jako potřebu smíření, ústupnosti, hledání možností. Kdežto muži mají plnou pusť hrdosti, uraženosti, přitom jsou stále jako dobyvatelé a bojovníci

za nějaké ideje a právo někoho na něco, jenže pak je z toho válka. Ženy, matky, dcery, sestry pak trpí a čekají, až někdo z mužů dostane rozum. Kolik rodin zde bylo rozděleno jen proto, že se chlapi rozhodli přihlásit k německé národnosti, že podepsali „volklistu“ a pak se dívali, jak jejich pokrevní příbuzné Němci vyhánějí z domovů...

Šikmý kostel je prostě skvělý! Stejně jako jednička, i dvojka drží vysoko nasazenou laťku. A že má přes 600 stran? Ty se zaujetím přečtete a když jste na konci, chcete víc.

Bez pokračování to snad ani zůstat nemůže. Už aby ta trojka vyšla.

Jitka Tomšů

Z nových knih

Ve spolupráci se Středočeskou vědeckou knihovnou v Kladně nabízíme ochutnávku zvukových knih. Vyzkoušejte, možná si mluvené slovo oblíbíte a poslechem hezkých knížek si zpříjemníte nekončící „covidové“ dny...

Pro dospělé:

Lovec draků – Khaled Hosseini, čte Martin Sláma

Chcete se stát psychiatrem – Radkin Honzák, čte autor

Babička pozdravuje a omlouvá se – Fredrik Backman, čte Valérie Zawadská

Cizinci v noci – Kent Haruf, čtou Dana Syslová a Jaromír Meduna

Doba z druhé ruky – Světlana Alexijevičová, čte Vanda Hybnerová, Hana Maciuchová, Lenka Vlasáková

Bábovky – Radka Třeštíková, čtou Simona Babčáková, Klára Melišková, Bára Poláková a jiné

Muž, který sázel stromy – Jean Giono, čte Marek Eben

Kytice – Karel Jaromír Erben, recituje Jaroslava Adamová

Kafe a cigárko – Marie Doležalová, prožila, napsala a vypráví autorka

Karneval paměťových buněk – Karel Šíp, čte autor

Někdo blízký – Cara Hunterová, čtou Honza Hájek a Magdaléna Borová

Pěšky mezi buddhisty a komunisty – Ladislav Zibura, čte autor

Pro děti:

Josífkův pekelný den – Daniela Krolupperová, čte Jana Mazancová

Z deníku kocoura Modroočka – Josef Kolář, vypráví Arnošt Goldflam

Anička ve městě – Ivana Peroutková, čte Martha Issová

Jmenuji se Martina (Holky na vodítku) – Ivona Březinová, čte Klára Nováková

Deník malého poseroutky, Rodrick je King – Jeff Kinney, vypráví Václav Kopta

Jitka Tomšů

Viktor Oliva – 160 let od narození

Na letošní rok připadají kulatá výročí narození tří významných rodáků města. Jednak 160 let malíře Viktora Olivy (nar. 24. 4. 1861), dále 150 let hudebního virtuosa a skladatele Vojty Kuchynky (nar. 7. 5. 1871) a konečně 100 let historika umění a orientalisty Lubora Hájka (nar. 5. 5. 1921).

Trojí pocta v jediném dnu

Před pěti lety vzdalo město hold Viktoru Olivovi, velkému českému malíři a ilustrátorovi (období pozdního historismu, impresionismu a secese na přelomu 19. a 20. století) hned třemi způsoby. Na rodném domě na Komenského náměstí byla malíři odhalena pamětní deska s reliéfním portrétem, otevřela se Městská galerie Viktora Olivy a byla pokřtěná kniha Marie Nechvátalové Viktor Oliva – dekorátér všednosti. Vydalo ji město spolu s Uměleckoprůmyslovým muzeem v Praze.

Všechny tři akce se úspěšně podařilo uspořádat v jediném slavnostním dnu, což nebyl jednoduchý úkol. Sochař Albert Králíček musel stihnout zhotovit bronzovou pamětní desku. Včas musela být vytištěná reprezentativní kniha na vysoké odborné úrovni, a navíc měla být připravená první historická expozice z díla Viktora Olivy.

Posledně jmenovaný záměr by se mohl zdát neřešitelným, v té době město disponovalo pouze jediným malířovým originálem. Přesto se domnívám, že se akce vydařila, což potvrdili i zúčastnění odborníci.

Uměleckoprůmyslové muzeum vypomohlo zapůjčením dvou plakátů považovaných za ty nejvýznamnější z umělcovy plakátové tvorby. Expozice byla doplněná i velkoformátovými reprodukcemi kreseb a několika knihami ilustrovanými Viktorem Olivou, ze dvou soukromých sbírek.

Rozšiřování městské sbírky

Tímto způsobem zahájila městská galerie svoji úspěšnou činnost, která se neomezuje pouze na jednoho umělce. Pořádají se tu výstavy, besedy, přednášky, koncerty a dílo

Ilustrace V. Olivy Archiv J. T.

Viktora Olivy se do ní vrací vždy, když se umělecké sbírky města mohou pochlubit novými přírůstky z jeho tvorby.

Město se rozhodlo vyčleněním finančních prostředků každoročně tuto sbírku doplňovat o další originální exponáty.

V současné době již zahrnuje sedmnáct jeho obrazů (olej, kombinovaná technika, tempera), jedenáct kreseb, plakát, dále obraz syna Viktora Olivy a také 200 knih, které Viktor Oliva ilustroval či

Milenci od Viktora Olivy

Archiv J. Tláškala

navrhl obálku. Vedle fondu Národní knihovny tvoří těchto sto a více let starých úžasných knih nejucelenější sbírku v našem státě.

Za zmínku stojí také unikátní kolekce 30 (zatím) dobových obrazových pohlednic z 20. let minulého století z Olivových cyklů „Cesta K. H. Borovského do Brixenu“, „Mistr Jan Hus“, „Lidové zvyky“ a dalších. Zdrojem těchto přírůstků jsou především aukce, přímé prodeje a antikvariáty téměř z celé republiky. Je nutné stále být v kontaktu s aukčními galeriemi, kunsthistoriky a antikváři, hlídat a sledovat.

Od roku 2018 galerii krásí bronzová malířova busta, jediná na světě. Opět jde o dílo sochaře Alberta Králíčka. Za pět let se sbírka velmi rozrostla.

Stálá expozice výsledkem rekonstrukce

Město se moudře rozhodlo městskou galerii rozšířit o sousedící místnosti bývalé kuchyně pro stálou expozici díla Viktora Olivy a současné galerijní prostory ponechat ostatním výstavám a další doprovodné činnosti.

Význam a prestiž naší galerie byl uznán také tím, že město obdrželo pro zmíněnou rekonstrukci galerie státní dotaci z programu ministerstva pro místní rozvoj ve výši 50 % nákladů (cca 1 400 000 Kč).

Otevření stálé expozice z jeho díla bude důstojným dárkem k 160. výročí narození Viktora Olivy. Na veřejné otevření galerie se všichni těšíme.

Pokud to však mimořádná protiepidemiologická opatření neumožní, uvažujeme o zpřístupnění formou virtuální prohlídky.

Jiří Tláškal

Bude Tuchlovická pout?

Každý rok vás čtenáře Měsíčníku v dubnu lákám na květnové folklorní dění do Nového Strašecí a Tuchlovic.

Během víkendu se tu sjedou dospělí a dětské soubory nejen ze středních Čech, aby předvedly návštěvníkům svoje umění.

Celý festival má dlouholetou tradici. Loni byl poprvé v historii bohužel zrušen kvůli epidemii koronaviru. Smutné je, a ani se mi to nechce vyslovit, že podobný osud pravděpodobně čeká i ročník letošní. Organizátoři se snaží, leč virus jim to kazí! Ovšem Čtyřlístci – členové folklorního souboru Čtyřlístek z Nového Strašecí, který celou akci zaštiťuje – se jen tak lehko nevzdávají. Jedním z hesel festivalu totiž je: **V Tuchlovicích na pouti, tam se nikdo nermoutí!**

Pokud by ani letos neumožnila situace sejít se společně na festivalu naživo (program viz plakát), rozhodl se realizační tým připravit krátké video sestříhané z úspěšných vystoupení předchozích ročníků, aby se duše folklorního příznivce mohla potěšit. Pokud se festival neuskuteční, bude možné jej po 9. květnu najít na sociálních sítích.

Ale naděje umírá poslední a ty nejaktuálnější informace najdete na www.tuchlovickapout.cz nebo www.ctyrlistekns.cz.

Pavla Tondrová

Tuchlovická pout'
27. Středočeský folklorní festival
7. až 9. května 2021

Pátek 7. května
17.00 náměstí Nové Strašecí
„Vítejte u nás“

Sobota 8. května
10.30 malé podium před Českou hospodou v Tuchlovicích
Krátka vystoupení jednotlivých souborů
14.00 amfiteátr Tuchlovic
„Perličky“ – hlavní pořad festivalu
19.00 amfiteátr Tuchlovic
„Hosté! ...večer do gala“ – pořad hostů festivalu
20.30 amfiteátr Tuchlovic
„Škola tanců a Nokturno“

Neděle 9. května
9.15 kostel sv. Havla v Tuchlovicích
„Mše svatá“

Tuchlovic a Nové Strašecí

Soubor lidových písní a tanců Čtyřlístek, obec Tuchlovic a město Nové Strašecí za podpory MK ČR a FU Prahy pořádají festival pod záštitou starosty obce Tuchlovic Jaroslava Pošty a starosty města Nové Strašecí Karla Filipa.

www.tuchlovickapout.cz

Místo pálení čarodějnic vyrazte na Stezku Malé čarodějnice

Bohužel už druhým rokem jsme kvůli kovidu poněkud okleštěni s nabídkou pořadů. Nicméně i tak se budeme snažit užít si svátky jara – Velikonoce i Filipojakubskou noc – Čarodějnice, i když to bude trochu jinak, než jsme byli zvyklí.

Vzhledem k tomu, že předpokládáme, že si rádi odpočínáte od elektronických vymožeností, připravili jsme pro malé i velké čarodějky a čaroděje „Stezku Malé čarodějnice“.

Najdete na ní šest stanovišť (dolní část Komenského náměstí, kaple sv. Izidora, ČOV, u kostela Narození Panny Marie, náměstí 5. května u kaštanu a fotbalové hřiště). Na každém z nich čeká jedna krasavice ježibabice, na jejíž ladné nožce je připevněn seznam tří čarodějních otázek.

Ty musíte správně zodpovědět a vyznačit přiloženým mazacím fixem.

Stezku není nutné projít najednou, můžete si ji rozdělit do více dnů. Po splnění všech úkolů se stačí s odpověďmi vyfotit.

Snímek pak poslat na adresu: infocentrum@novestraseci.cz. Věříme, že otázky nejsou nijak obtížné, kdybyste si však přece jen s nějakou odpovědí nevěděli rady, rodiče vám pomohou. Fixu pak vraťte zpět a list smažte pro další čarodějníky. Věříme, že nikdo nebude mít zájem stezku jakkoli ničit a všichni, kteří se ji rozhodnou projít, si vycházku náležitě užijí!

Pro všechny zúčastněné jsou připraveny kreativní dárky. K dispozici budou v NKC ve dnech 21. 4. - 3. 5. (9 - 14 hodin). Před vyzvednutím vždy vyčkejte na potvrzovací email od nás, že vaše fotografie s odpověďmi byla doručena.

Tereza Charvátová

Antonín PELC - malíř, karikaturista a ilustrátor

(16. 1. 1895 Lišany u Rakovníka

24. 3. 1967 Praha)

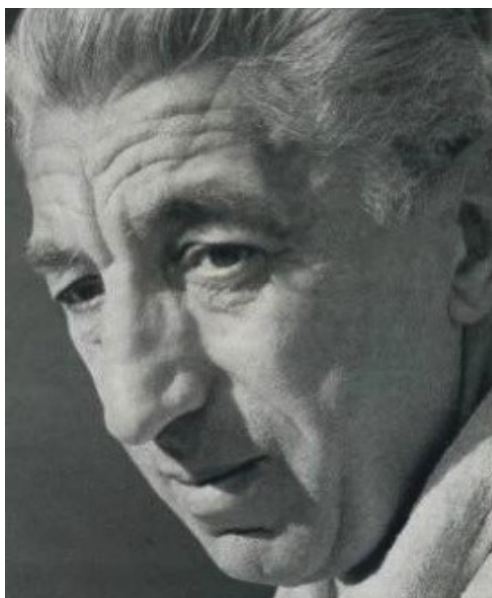
Antonín Pelc se narodil v Lišanech v domě č. 7 do rodiny výminkáře Antonína Pelce a jeho ženy Vincencie. Otec zemřel, když Antonínovi byly čtyři roky, matka zemřela v jeho šesti.

Rozhodující vliv na usměrnění Pelcova talentu mělo mládí prožité v rodině strýce, profesora kreslení v Kutné Hoře. Malého Antonína si po smrti jeho rodičů odvedl z rodných Lišan k sobě.

Strýc sám maloval, scházeli se u něho malíři - mezi jinými také Felix Jenewein - a talent malého Antonína všestranně podporoval a rozvíjel.

V letech 1913 – 19 Antonín studoval na AVU v Praze u profesora Maxe Pirnera a Vlaha Bukovace. Poslední dva roky studií absolvoval v době světové války v uniformě, ale před frontou se mu vždy podařilo nějak uniknout. To byla první škola života a pravděpodobně i škola karikatury.

Základem Pelcova vývoje bylo hledání výtvarných výrazových forem pro pohled na svět a zvláště se to týkalo karikatury. Hledal formy, jak jejím prostřednictvím mluvit

Antonín Pelc

Archiv F. Frolíka

za někoho a tak, aby mu bylo rozuměno. Již ve 20. letech se prosadil jako politický karikaturista, publikoval například v časopisech Šibeničky, Právo lidu, Rudé právo, Literární noviny a dalších. Ve třicátých letech bojoval útočnými karikaturami v domácím i zahraničním tisku proti nacismu a fašismu.

Jeho kresby na Mezinárodní výstavě karikatur v Praze v roce 1934 dokonce vyvolaly diplomatický zákrok Německa. Podobně tomu bylo i na členské výstavě Mánesa v roce 1935. Samostatnou výstavu měl Antonín Pelc v roce 1938 také v Rakovníku.

Po okupaci Čech nacisty se mu v dubnu 1939 podařilo odjet do Francie,

tam však byl zatčen a uvězněn. Teprve po mnoha měsících získal americké vízum a odjel do USA, kde prožil druhou světovou válku. Zde tvořil pro americké noviny a časopisy karikatury proti Hitlerovi, Mussolinimu, Francovi a navrhoval válečné plakáty.

Vedle karikatury však po celý život nepřestal malovat a rozvíjet svůj osobitý malířský styl.

V malířské tvorbě nejprve zpracovával dojmy ze strastiplné cesty do emigrace, včetně pobytů ve vězení a koncentračních táborech. Teprve později začal malovat Ameriku.

V roce 1946 se vrátil do vlasti, kde mu bylo nabídnuto místo profesora na Vysoké škole uměleckoprůmyslové, odkud přešel roku 1955 na Akademii výtvarných umění. Jako člen SVU Mánes se zúčastňoval jak samostatných, tak i společných výstav doma i v zahraničí.

V tvorbě Antonína Pelce měla významné místo také knižní ilustrace. Ilustroval knihy našich i zahraničních autorů, především z oblasti beletrie.

Ve své tvorbě se v poválečných letech věnoval především malbě ovlivněné pozdním kubismem a získal i několik mezinárodních ocenění za knižní ilustrace.

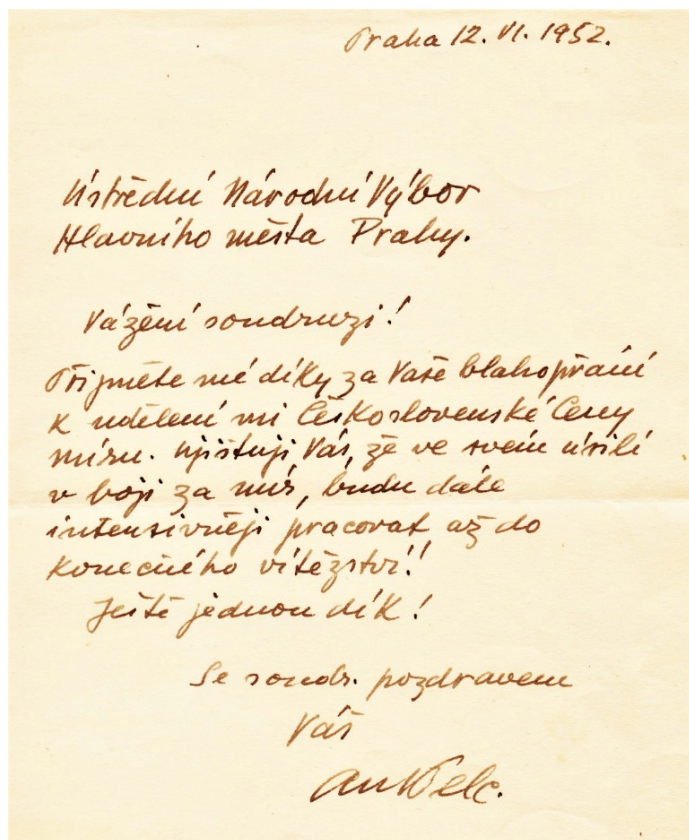
Často maloval figurální kompozice. Námětově se někdy vracel do minulosti, jindy zas reagoval na současnost.

Jemu nejvlastnějším malířstvím však byla karikatura. Je jedním z největších karikaturistů dvacátého století.

V roce 1963 obdržel Antonín Pelc titul národní umělec.

Jeho ostatky jsou uloženy v hrobce českých velikánů Slavín na vyšehradském hřbitově v Praze.

V Lišanech je na jeho rodném domě umístěna pamětní deska.

Ukázka rukopisu A. Pelce (1952)

Archiv F. Frolíka

František Frolík

ZUŠ - velký úspěch výtvarného oddělení

Pravidelná stoprocentní úspěšnost při talentovkách

Už přes 30 let je předjaří pro výtvarné oddělení ZUŠ Nové Strašecí časem žní.

Je to totiž doba, kdy se naši žáci dozvídají výsledky talentových přijímacích zkoušek na střední a vysoké umělecké školy, na jejichž přípravu se mimo jiné naše škola specializuje.

Každoročně jde přibližně o dva až deset žáků. Kam až školní paměť sahá, každý náš student se dostal nejméně na jednu ze dvou výtvarných škol, na které si podal přihlášku.

Můžeme tedy pokládat naši úspěšnost za stoprocentní.

Žáci, kteří se rozhodnou pro profesionální uměleckou dráhu, se u nás intenzivně připravují 1x týdně v oboru výtvarná tvorba. Mnozí si přidávají navíc speciální přípravku nazvanou studijní výtvarná tvorba a chodí tedy 2x týdně.

Z těch, kteří na talentovkách v minulosti excelovali, jmenujme například Báru Satranskou, nyní studentku oboru ilustrace na pražské UMPRUM. Umístila se tehdy na prvním místě v oboru grafický design na pražské Hellichovce. Nebo třeba Kačku Husákovou, která byla první na pražské SUPŠ v oboru bytový design, kde stále studuje.

Uspěli všichni čtyři uchazeři

Za mimořádný letošní triumf ze všech uměleckých oborů za poslední 3 roky považujeme 1. místo **Jakuba Stehna** u přijímaček na Střední odborné škole umělecké a řemeslné v Praze.

Samozřejmě s velkou radostí kvitujeme i výborné výsledky dalších tří adeptů na jiných prestižních středních školách.

Jde o **Jakuba Beznosku**, který se umístil na 2. místě v oboru výstavnictví a zároveň na 5. místě v oboru scénografie na Střední umělecko-průmyslové škole v Praze.

Jakub Stehno - Písmo CH

Archiv ZUŠ

Nela Pravdová uspěla 4. místem v oboru restaurátorství na neméně prestižní Střední průmyslové škole grafické v Praze a další žákyně půjde studovat design na raketově se rozvíjející a velmi progresivní Střední školu designu a řemesel do Kladna.

Letošní úspěch nás obzvláště těší. Jmenovaní žáci jsou živým důkazem, že i přes nepříznivé podmínky se lze s pomocí nadání, pracovitosti a vnitřní motivace skvěle umělecky vzdělávat, a to i v distanční výuce.

Kromě úsilí studentů a nás pedagogů, významnou měrou přispěli k jejich skvělým výsledkům v „kovidové době“ i rodiče.

Děkujeme!

Lada Stará, Výtvarný obor ZUŠ NS

Umění distančního vyučování umění

V tomto školním roce si nikdo z učitelů „nezaučil“ normálně. Na základních, středních a dalších školách se učí distančně a platí to i pro základní umělecké školy. Učitelé jednotlivých oborů strašecké ZUŠ nabízejí pohled, jak to vypadá, když se umění učí na dálku.

Distanční výuka tanečního oboru

Probíhá od října až doposud, s přestávkou před vánočními prázdninami.

Její počátek byl pozvolný. Společně s kolegyněmi z tanečního oboru jsme hledali cestu, jak bychom mohli vzdělávat žáky nadále, nepřetěžovali je a zároveň, aby se distanční výuka podobala prezenční.

Nastavili jsme si online výuku a úkoly, které se střídaly po týdnu. Řešili jsme

technické obtíže, prostorové nedostatky nebo třeba přenos hudebního podkladu. Většinou se vše vyřešilo, protože se nevzdáváme.

My i žáci jsme se distančnímu vzdělávání přizpůsobili a zařadili do výuky také malou část teorie, protahovací cvičení, baletní představení.

Navíc i nabídky na interaktivní divadlo Ponec, „Tanec a fyzika“, taneční semináře, tanečně zpracované dílo „Kytice“, koncert České filharmonie „A přece se učí“ nebo představení „Volní jako ptáci“ na hudbu B. Eilish.

Při distanční výuce jsme mimo jiné poznali i soukromí našich žáků. Zjistili jsme mnoho nových informací, které nás vzájemně sblížily a motivovaly k další práci. Studenti museli být na

dálku mnohem samostatnější a tvořivější než při prezenční výuce. Lektor dával zadání a žák je zpracovával dle svých možností.

Výsledkem bývaly velmi kreativní pohyby obohacené o jeho oblíbený hudební doprovod a doladěné kostýmem či rekvizitou.

Z takových tvořivých okamžiků vzniklo mnoho velmi pěkných, nápaditě zpracovaných i provedených improvizovaných tanečních etud, z nichž bylo na první pohled jasné, na co tím chtěl žák poukázat.

Vydařená taneční čísla jsme po nabídce přihlášení studentům a souhlasech rodičů postoupili do taneční přehlídky „Pošli to dál“, na jejíž výsledky čekáme. Distanční výuka probíhala online přes

PC. Žákům se vysvětlovaly jednotlivé pohyby pojící se poté do vazeb, které je učí tanečním technikám.

Zároveň posilují tělo a odbourávají i fyzické nedostatky tak, jako na prezenční výuce.

Věnovali jsme se mimo jiné navíc choreografiím a vytvořili v této době nejen taneční čísla, na kterých stále pracujeme, ale také choreografie, které žákům slouží na rozehřátí. Nejsou nijak náročné, ale baví je.

Kromě online výuky jim posíláme tzv. výuková videa, jejichž výhodou je, že si je studenti mohou pustit a pracovat podle nich, kdykoliv chtějí a nejsou vázáni konkrétním časem.

S tím souvisí i možnost opakovaného nácviku a stálého sebezdokonalování.

Za celý taneční obor bych ráda řekla, že se v distančním vyučování všichni soustavně učíme, a to jak učitelé, tak i naši žáci.

Jsmo v tom společně.

V tanečním umění se vzděláváme dál.

*Vendula Tyčová, vedoucí
tanečního oboru*

Distanční výuka v hudebním oboru

Je stejně náročná, jako vše ostatní na dálku. Nejčastěji se s žáky vidíme přes aplikaci WhatsApp, kde je výhodou, že je dítě na druhé straně samo, popř. s rodičem (ne 15 dětí). Pokud je to technicky možné, učíme děti v době jejich rozvrhu, což je fajn kvůli nastolenému řádu.

Výuka hudebních nástrojů přes internet má své výhody. Účast žáků je stoprocentní a učitelé jsou s rodiči ve větším kontaktu. V domácím prostředí jsou děti bezprostřednější a většinou se mnohem více soustředí. Jsou nuceni se lépe orientovat v notovém materiálu.

Navíc máme možnost nahlédnout do domácností, takže vidíme, zda má dítě vhodný nástroj, či stojan na noty a můžeme s rodiči řešit problém.

Spousta dětí cvičí o hodně víc než normálně. Odpadly koníčky a mají více času.

Pro nás je důležité děti zaujmout, motivovat. Získat si je prostřednictvím elektronického vidění je ale podstatně náročnější. Sice jsme nuceni se všichni

zdokonalovat v audiovizuální technice, kolikrát jde však zvuk o sekundu později, než vidíme prsty a naopak... Proto dětem zasíláme nahrávky, či ony nám.

A aby si vzaly s radostí nástroj do ruky, zasíláme jim kromě technických a přednesových skladeb také hudbu k pohádkám či filmům.

Také pro nás není jednoduché poslouchat pět hodin denně přes aplikaci "hudbu" – neboť Bach ani Mozart nevyzní tak, jako na hodinách.

Pak je nutná aspoň půlhodinová procházka na čerstvém vzduchu.

Myslím, že se všichni učitelé hudebního oboru snaží přimět děti, aby učení touto formou ještě vydržely.

I když samozřejmě nemůže nahradit osobní kontakt a společné muzicírování, které je k nezaplacení. Děkuji jim za to.

Také děkuji všem rodičům hlavně začínajících dětí za velkou trpělivost a vstřícnost, neboť se snaží vynahradiť naši absenci.

*Dagmar Pavlíková, vedoucí
hudebního oboru
(pokračování příště)*

Dům dětí a mládeže Rakovník, středisko Nové Strašecí pořádá

LÉTO NOVOSTRAŠECKÝCH DĚTÍ

PRO DĚTI 6- 10 LET

TERMÍNY:

LNSD I. 12. - 16. července 2021

LNSD II. 9. - 13. srpna 2021

V DDM NOVÉ STRAŠECÍ
NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE JANA AMOSE KOMENSKÉHO
8, 30 - 15,30 HOD.

Program: výroba drobných předmětů, hry, soutěže, aquapark, celodenní výlet, návštěva hasičů, záchranky,...

V ceně 1200,- Kč je zahrnuto: materiál, obědy, pitný režim, doprava, vstup, program

Zájemci se mohou hlásit od úterý 2. února 2021 od 17,00 hod. přes klientské centrum: <https://ddmrako.iddm.cz> informace na tel: 731 610 569, J. Samšuková

ZÁPIS DO ZUŠ NOVÉ STRAŠECÍ

Zápis do ZUŠ v Novém Strašecí pro školní rok 2021/2022 bude probíhat od 15. 4. do 14. 5. Na webu školy (www.zusububu.cz) sledujte, jak bude zápis realizován. (Dle současné pandemické situace ve státě.)

ZÁPIS DO 1. TŘÍDY

Blíží se čas, kdy se v den zápisu stávají z předškoláků budoucí prvňáci. Po loňské distanční formě jsme se letos připravovali na tradiční zápis. Byl plánován 7. a 8. dubna.

Těšili jsme se na setkání s dětmi, které od září budou naši školu navštěvovat. Bohužel, epidemická situace nám to ani letos nedovolí a zápis bude opět distanční.

Vzhledem k opatřením vydává MŠMT metodické doporučení pro organizaci zápisů. Celé znění najdete na stránkách MŠMT a na webu naší školy.

Pokud máte v rodině budoucího prvňáčka, sledujte:

(www.zsnovestraseci.cz), kde včas uveřejníme důležité informace.

ZŠ a MŠ J. A. Komenského

Jediným naším zájmem je připravit studenty co nejlépe pro život

Distanční vyučování probíhá u všech typů škol kromě pár týdnů nepřetržitě celý rok. V předchozích vydáních měsíčníku jsme otiskli rozhovory s pedagogy ze základní školy i s ředitelem SOU, teď jsme se s dotazy na momentální chod výuky obrátili na ředitele zdejšího gymnázia Mgr. Richarda Spiegla.

Jakou máte zpětnou vazbu od kolegů a studentů ohledně distanční výuky?

Reakce studentů jsou různé, asi polovinu z nich distanční výuka nevyhovuje, přičemž nespokojených spíše přibývá. Mnozí studenti by mnohem raději chodili do školy, doma se prý nepřimějí učit.

Pravidelná docházka, naslouchání učivu a zadávání úkolů v hodinách je nutí učivo soustavně lépe zvládat.

Příprava vyučujících na distanční výuku je velmi náročná. Omezuje využití nejrůznějších metod a forem, na rozdíl od možností prezenční výuky. Osobně jsem mívával daleko raději živé, komunikativní hodiny. Což je nyní dost problematické.

Budou mít studenti stejné kvantum znalostí, jaké by měli při prezenčním vyučování?

Kolegové i kolegyně pro to dělají maximum. Zadávají jim množství testů a také je ústně zkoušejí, i když v menší míře, protože čas to neumožňuje.

Nemám, bohužel, takový přehled o znalostech studentů jako dříve, kdy jsem chodil na hospitace do tříd a mohl si udělat vlastní obrázek.

Daleko větší důraz je kladen na domácí přípravu. Ta je základem úspěchu. Je to opravdu hodně na žácích. Navíc se při normální hodině distanční výuky přesvědčuji, že se nedá zvládnout tolik učiva, jako při prezenční formě.

Kromě maturit vás čekají také přijímací zkoušky.

Letos jsme obdrželi skoro devadesát přihlášek, ale u některých figuruje naše škola na druhém místě. Uvidíme, kolik žáků budeme mít nakonec v prvním ročníku. Na odvolání mají šanci se dostat i ti, kterým přijímačky „nesednou“, a nedostanou se mezi šedesátku přijatých.

Těm, kteří si u nás přihlášku podali, nabízíme pomoc v podobě dvou tříhodinových bloků přípravy z matematiky a češtiny. S tímto nápadem jsme přišli před sedmi lety, jiné školy v okolí to nedělaly.

Budoucí studenti přicházeli přímo do gymnázia, což bylo pro mnohé velmi přínosné. Bez stresu a trémy poznali prostředí i budoucí kamarády a myslím, že i toto pak přispělo k rozhodnutí mnohých studovat právě u nás. Zažili vnitřní klima našeho gymnázia, na kterém si zakládáme.

Bohužel kvůli koronaviru bude i příprava na přijímací zkoušky probíhat distančně.

Jaké pravidelné činnosti a aktivity jste museli kvůli pandemii pozastavit?

Je to celý sled událostí, který jsme měli naplánovaný. V rámci Erasmu+ jsme absolvovali výjezdy do Maďarska, Litvy, Lotyšska a Řecka. Finální setkání mělo proběhnout u nás. Vše bylo připraveno, ale i napodruhé bylo setkání zrušeno.

Přihlásili jsme se i do nového Erasmu+ a máme za sebou první virtuální setkání. Všechny další aktivity byly prozatím pozastaveny.

Projekt „Šablony II“ zatím funguje jen v menší míře – např. doučování studentů musí být jen distanční.

Ředitel gymnázia Richard Spiegl

Foto Lída Faflíková

Naše škola dlouhodobě spolupracuje s ČVUT. S vypětím všech sil jsme dokončili dvouletý projekt Informace pro rozvoj demokratické společnosti, v jehož úvodu jsme třeba poobědvali v senátní jídelně – to studenty hodně bavilo.

Společných akcí bylo samozřejmě více – sledování jednání Poslanecké sněmovny nebo zasedání soudu atd.

Divadelní kroužek, školní parlament – to jsou další náměty pro společnou práci, které brání nedocházka do školy.

Máme na škole širokou plejádu aktivit od výletů, lyžařských zájezdů, exkurzí, soutěží, olympiád a dalších, to všechno ale vyžaduje osobní účast.

Zaznamenal jste alespoň nějaké pozitivum?

Někteří naši studenti pracovali jako dobrovolníci při podzimní vlně pandemie, a za to jsem byl moc rád. To je jednoznačné pozitivum.

Rovněž jsme využili této paralyzované doby ke školení pedagogů. Pořádá je Vzdělávací institut Středočeského kraje (VISK). Projekt se jmenuje Šablony pro střední školy.

Naše škola se přihlásila do čtyř okruhů, učitelé už absolvovali Stres v práci pedagoga a Komunikaci s dospívajícími.

Školení jsou vesměs velmi kvalitní, určitě jde o vhodnou pomůcku pro naše učitele.

Jaké máte vize, představy do budoucna?

Vize a představy, koncepce dalšího vývoje školy – to bychom tu spolu seděli hodně dlouho.

Řadu dosavadních úkolů se podařilo zvládnout (mezinárodní spolupráce, rozšíření výuky cizích jazyků, spolupráce s vysokými školami, školní divadlo atd.), což naplnilo zájem veřejnosti o studium.

Při řešení nových úkolů (např. rozvoj kariérového poradenství, nové formy představení naší práce veřejnosti nebo nikdy nekončící zvyšování kvality výuky i s pomocí moderních technologií) chceme být i nadále školou tradiční i moderní současně.

Podmínky pro to máme – odborně zdatní pedagogové tvořící skutečný tým.

Jsmo malá škola, dobře se známe a vztahy jsou velmi korektní.

Všichni máme jediný zájem, a to co nejlépe připravovat žáky na budoucí život.

Lída Faflíková

Mělník - město nejstarší historie

Z vyhlídky není vidět soutok Labe s Vltavou, ale Vltava a Vraňansko - Hořínský kanál

Foto Vladimír Kozel

Neobyčejná historie města

Výšina nad soutokem dvou našich největších řek Labe a Vltavy byla jako stvořená pro založení opevněného místa. Tím nejstarším, o kterém víme, bylo slovanské hradiště z 9. a 10. stol., ústřední sídlo kmene Pšovů. Z něho pocházela i sv. Ludmila, manželka prvního českého historicky doloženého knížete Bořivoje a babička sv. Václava. Hradiště časem vystřídal středověký přemyslovský hrad, pod nímž vyrostla osada, která se roku 1274 stala městem.

Dominanta Mělníka

Dominantou města je věž kostela sv. Petra a Pavla na nejvyšším místě opukového ostrohu strmě spadajícího k Labi.

Kostel je trojlodní. Vystavěný byl již v 11. století a přestavovaný během 14. a 16. stol. Má cenné vnitřní vybavení a atraktivní kostnici.

Již v 10. stol. si razili svoje mince

V sousedství kostela stojí zámek, kdysi knížecí hrad, na němž koncem 10. stol. sídlila vdova po Boleslavu II. Emma, která razila svoje vlastní mince s nápisem CIVITAS MELNIC.

Monumentální architektura Mělníka 12. stol. se mohla ve své době hrdě měřit s podobnými stavbami na Pražském hradě nebo s několika dalšími přemyslovskými centry.

Kosmova kronika

Slavná epocha dějin Mělníka je spojena od roku 1120 s kapitulou, jejímuž proboštovi (farář) Šebířovi věnoval náš

nejslavnější kronikář Kosmas svoji kroniku. Další významnou držitelkou Mělníka byla Eliška Přemyslovna. Bývalo to tradiční místo pro vdovy po českých vládciích a později majetek českých královen. Současným majitelem zámku je rodina Lobkowiczů.

Nevynechejme kostelní věž

Tak slavné české město nemůže žádný turista opomenout. Již dříve jsme se při našich výletech Mělníkem jen tak prošli, ale dnes doporučuji se přece jenom trochu zdržet. Určitě nevynecháme vyhlídku na soutok našich největších řek. Nebudme pohodlní a vystoupejme proto na kostelní věž! Stojí to za to. Soutok Labe s Vltavou z ní uvidíme lépe. Když se totiž návštěvníci rozhlíží z vyhlídky pod věží, pletou si Vraňansko - Hořínský kanál s Vltavou a Vltavu s Labem. Ale Labe je schováno pod kopcem a ze země je vidět hodně nepatrně. Po námáhavém výstupu doporučuji posedět na lavičce pod věží, pak obejít kostel a navštívit místní kostnici.

Kostnice

Pod presbytářem chrámu sv. Petra a Pavla vyplňuje prostornou kryptu ponurá atrakce - kostnice. Je jednou z nejzajímavějších a největších v České republice (spolu s kostnicí v Kutné Hoře).

Nacházejí se zde ostatky více než deseti tisíc lidí zemřelých od 15. stol. do roku 1775. Kostnice byly běžnou součástí farních hřbitovů a sloužily především při morových ranách nebo

válečných taženích, kdy hřbitovy nestačily pobrat všechny nebožtíky.

Hrobníci v těch dobách vybírali staré kosti ze země, rovnali je do kostnic a do země ukládali nově zemřelé. Kosti a lebky jsou v mělnické kostnici srovnány do obrazů srdce, kříže a kotvy, což jsou symboly lásky, víry a naděje. Cena prohlídky je 40 Kč dospělí, děti 20 Kč.

Historické podzemí s největší studnou v České republice

Mělník má své podzemí, které je částečně zpřístupněno. V něm zájemci uvidí nejširší známou českou studnu. Má průměr 4,5 m a hluboká je 54 m. Vstupenky na tuto prohlídku zakoupíme v Infocentru na náměstí.

Historické centrum Mělníka není velké, a tak nemějme strach, že zabloudíme. Vše je dobře označeno a ukazatele nás dovedou, kam potřebujeme. Parkování je možné na obou zdejších náměstích, nám. Míru i na nám. Karla IV. Větší kapacita je na druhém jmenovaném. Svačinu brát nemusíme, restaurace či občerstvení jsou v Mělníku na každém rohu.

Cesta z Nového Strašecí je jednoduchá. Přes Slaný a Velvary dojedeme do Mělníka za 50 min. a ujedeme 55 km. Při zpáteční cestě máme dva tipy k zastavení. Tím prvním je bezpochyby hora Říp.

Jako druhou zajímavost bych doporučil Račický kanál (19 min./18 km) směrem na Štětí.

Slunce v duši!

Vladimír Kozel

Ach, ta vrchnost! (pokračování)

Přes všechny obtíže znamenala druhá polovina 16. století relativně klidné období. Nové Strašecí získalo svá privilegia, která definovala jeho právní zaktovení v rámci komorního panství, odvádělo stabilní platy a až na zmíněné výkyvy užívalo své okolí jako spolehlivé zázemí. Jistou roli zde hrálo pomězí, neboť v blízkosti města probíhaly hranice s panstvím mšeckým a smečenským, kde docházelo k opakovanému přeměřování pozemků i k některým sporům se sousedy. V řešení těchto tahanic se angažovala vrchnostenská kancelář. Spory totiž narušovaly integritu dominia.

I když město užívalo své okolí pro pastvu a pro sběr dříví, zejména v oblasti lesa Hořkovce, tento zdroj nestačil v případě náhlých katastrof, především zhoubných požárů. Ty postihovaly město poměrně často a křivoklátská vrchnost musela vypomáhat s dodávkou stavebního materiálu na obnovu. Nejstarší *Registra rozdání lesův na opravu* se týkají let 1555 a 1556 a zahrnují také Nové Strašecí, kam tehdy vrchnost dodala dřevo 22 místním měšťanům a šindel na opravu střechy radnice. Křivoklát měl samozřejmě zájem na ekonomicky prosperující obci, která řádně odváděla dávky.

Zajímavá situace nastala v poslední třetině 16. věku v záležitosti osady Pecínov. Ta vznikla na hlavní silnici pod městem a směřovala od Prahy na Rakovník. Nové Strašecí ji potřebovalo kvůli vybírání cla, neboť se nedařilo přeložit silnici tak, aby probíhala skrz město a projížděli tamtudy obchodníci, kteří by řádně platili clo. Na jeho výběr měli Strašečtí privilegium od krále Ferdinanda I. Vznikl tak specifický vztah: Poddanské město založilo svou vlastní osadu, která byla vůči němu (nikoli vůči Křivoklátu) v poddanském postavení.

Založení vsi povolil roku 1565 arcikníže Ferdinand, jenž v té době získal Křivoklátsko do zástavy. Nové Strašecí vedlo i pecínovské pozemkové knihy, které se ovšem nedochovaly, kromě torza z přelomu 16. a 17. století. Zahrnuje pouze několik folií. Pecínovské grunty kupovali a provozovali strašečtí měšťané a odváděli z nich řádné platy. Záležitosti osady vyřizovala městská kancelář, nikoli vrchnostenský úřad. Otázkou zůstává, zda se držba Pecínova neprojevila na platech města odváděných na Křivoklát. K tomu jsme doklady nenašli a ani křivoklátské urbáře pecínovskou osadu z uvedených důvodů neevidují. Novostrašecký úroční plat zůstal v 16. i 17. století stejný.

Nejvýznamnější konflikt s vrchností proběhl krátce před vypuknutím třicetileté války, která znamenala všeobecnou katastrofu. Křivoklátsko již bylo na počátku 17. století

Křivoklát v roce 1643 (před požárem)

drženo korunou a jako komorní panství se ocitlo pod bedlivým dohledem pražského arcibiskupa, jenž na jednotlivé farnosti dosazoval katolické faráře. K tomu jej opravňovalo pověření od císaře Rudolfa II. Strašečtí se tomu vzpírali, ač není jisté, do jaké míry zde hrálo rozhodující úlohu náboženské přesvědčení nekatolického města a do jaké míry nesouhlas s tlakem vrchnosti. Náladu ve městě lze sledovat velmi obtížně, na odpor se postavila úzká elita. Trvala na tom, že Nové Strašecí disponuje právem kolatury, tedy že si může samo dosazovat faráře. Patronát ovšem držel král.

Spor o kolaturu město prohrálo, toto právo nemohlo nijak doložit a Křivoklát jednoznačně záležitost interpretoval jako odpor proti vrchnosti, která jediná má právo rozhodovat o obsazení místní farnosti. Již jsme se událostmi několikrát zabývali, nepůjdeme tedy do podrobností. Podstatné je, že Strašecí prohrát muselo a král neposlušnou obec v roce 1616 potrestal odebráním privilegií. Ty posléze navrátil, kromě práva vaření piva a svobodného přijímání měšťanů. I on měl zájem na fungujícím hospodářství. Strašeckou vzpouru a její potlačení využili čeští stavové v politickém boji, který vyústil ve známé ozbrojené povstání.

Třicetiletá válka

Rozsáhlý konflikt evropského rozměru přinesl zmatky a rozkolísání plateb a povinností, neboť přicházela doba válečných kontribucí a různých dávek. Zároveň se snižovala platební schopnost města s rostoucím počtem poničených gruntů a s úbytkem obyvatelstva. Zátěž vedle těchto povinností zvyšovala přátelská i nepřátelská vojska, a to především od třicátých let. Město často žádalo českou komoru

o odpuštění platů kvůli svému poškození, snažilo se v nastalé situaci přežít. Například v prosinci 1628 žádalo komoru o odpuštění restu více než 2 036 kop za předchozí období. Jako důvod uvádělo značné vojenské dávky a úbytek obyvatelstva.

V listopadu 1628 vrátil císař Ferdinand II. Strašeckým právo vařit pivo a také nově stanovil posudné. Činilo 1 zlatý rýnský a skládalo se k rukám císařských výběřčích. Následná tragická třicátá léta však vaření a prodej piva znemožňovala, a tak už v listopadu 1633 žádala obec královské úředníky o odpuštění posudného od roku 1631, kdy Strašecí bylo vážně poškozeno saským vpádem.

Doba se ještě zhoršovala ve čtyřicátých letech. Město usilovalo o přepočítání daní podle aktuálního stavu provozuschopných gruntů. V roce 1644 reagovalo na upomínku ze strany křivoklátského místohejtmana, aby vyrovnilo šosovní a kontribuční resty od roku 1638, a to ze 17 osedlých. Nové Strašecí poukazovalo na to, že už tehdy posílalo seznam poničených gruntů kvůli odpuštění platů. Žádost města z listopadu 1644 je samozřejmě opentlena nářky na zlou dobu a na zpusťování obce.

Situace nebyla jednoduchá ani v rámci celého křivoklátského panství a samotného hradu Křivoklát. Ten byl během třicetileté války několikrát dobýván, obsazen a poškozen, jeho úpadek podtrhl i mohutný požár v roce 1643. V závěru války vyjedli panství Švédové, kteří po obsazení Prahy nutili oblast k dodávání zásob. Podle Václava Kočky poklesl počet osedlých na panství z 584 na pouhých 45, což je méně než desetina. V této katastrofální situaci nebylo možné pod taktovkou státních úřadů v poničené zemi hospodářství dominia efektivně nastartovat. Po válce pokračoval chaos a přicházela jen pozvolná rekonvalescence. Tu oslabovali i nepoctiví úředníci, kteří často sledovali vlastní zájmy a na situaci se přižívovali. Z tohoto neblahého trendu nelze

vyjmout ani křivoklátské hejtmany, s nimiž bylo Nové Strašecí v častých sporech, jak naznačuje úřední korespondence. Od padesátých let již máme dochovanou registraturu města, takže množství pramenů radikálně roste.

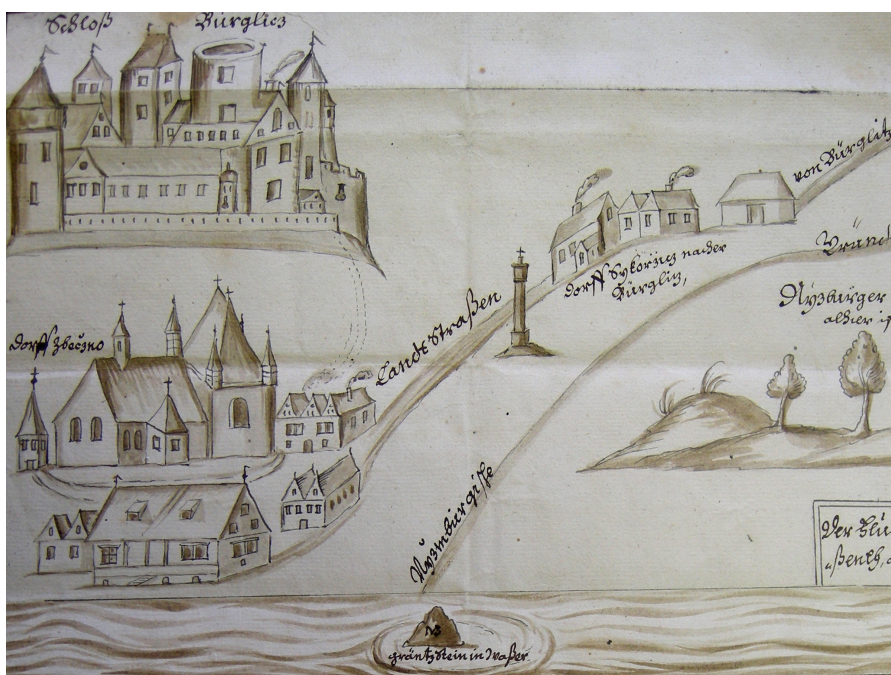
Konec třicetileté války prezentuje i několik významných dokumentů z poloviny 17. století. V roce 1652 císař Ferdinand III. znovu obnovil všechna dosavadní strašecká privilegia, vydávaná od roku 1480. Jde o samozřejmou snahu navrátit předválečný stav, včetně vztahu ke komorní vrchnosti a odvádění platů. Dalším významným dokumentem je berní rula, která v obci napočítala 53 obydlených a 22 pustých domů. Sepsala i množství chovaného dobytka a oseté a neoseté půdy. Podle těchto ukazatelů stanovila „osedlého“ jako novou berní jednotku, z níž se odváděl stanovený plat. Pouze 18 hospodářů splňovalo míru osedlého, všichni ostatní byli zahrnuti do celku $5 \frac{3}{8}$, takže se ve Strašecí v roce 1654 nacházelo dohromady osedlých $23 \frac{3}{8}$.

O situaci na panství informují urbáře. Urbář křivoklátského panství dochovaný z období kolem roku 1640 eviduje v Novém Strašecí 84 berních jednotek. Město mělo platit vrchnosti šosovní plat více než 30 kop grošů míšeňských. Tento stav jistě neodpovídal reálné situaci, urbář nezaznamenává poklesy a početní výkyvy. Také jeho poměrně malé fyzické rozměry napovídají, že šlo spíše o příručku pro úředníky, která informovala o ideálním stavu před třicetiletou válkou a zaznamenávala, co měla každá obec odvádět za povinnosti. I pozdější berní rula pracuje s předválečnými údaji a srovnává stav před válkou a po ní.

Jiné informace získáme z urbáře pořízeného v roce 1657, těsně před dlouhodobou zástavou a následným prodejem křivoklátského panství. Ten už reálný stav eviduje. Zajímavé je, že v Novém Strašecí zaznamenává 33 osedlých, což může odrážet jisté tempo obnovy města. Urbář udává také povinný úrok, který se za všechna ta léta nezměnil: dvakrát 15 kop 59

grošů míšeňských. Konečně je zde zmíněna pravidelná obnova městského úřadu, tedy každoroční ustavení nové městské rady. Tento úkon prováděl jako představitel vrchnosti křivoklátský hejtmán, jemuž za to město platilo 1 kopu grošů míšeňských. Přítomen byl i komorní písař, který si tak přivydělal 15 grošů. Uvedeny tu jsou další známé povinnosti: Sekat a uklízet louku Píně, platit sekáčům po 2 groších a hrabáčům hradit stravu. Z louky měli Strašečtí seno odvézt na hrad, ale za to si mohli vzít palivové dříví vykázané fořtmistrem. Měšťané také museli asistovat při lovech, pokud je o to požádal hejtmán, ovšem dostávali za to plat. Jiné povinnosti v urbáři uvedené nejsou.

Jan Černý
(pokračování příště)

Zbečno, Sýkořice a Berounka na mapě z r. 1677 s vyznačením hranice s panstvím Nižbor

Včerejší pečivo neprodávám

Nenápadný krámek Langoše z kraje Komenského náměstí jsem objevila před pár lety náhodou. Zaujaly mě na reklamní tabuli rukou napsané škvarkové pagáče, které odjakživa miluju. Protože jsem takhle dobré snad ještě nejedla, stavovala jsem se pro ně pokaždé, když jsem do Strašecí zavítala a někdy si pro ně speciálně zajela třeba až z dálnice. Nic dalšího z denní nabídky jsem vlastně neochutnala, pagáče mi totiž naprosto učarovaly: ještě vlažné, voňavé, měkounčké, rozplývající se na jazyku, prostě úžasné. Paní za pultíkem je balila rovnou z plechu a vždycky mi popřála dobrou chuť.

Bylo jen otázkou času, kdy se objeví v naší rubrice Žijí mezi námi.

Pekařka **Eva Kubáňová** je Slovenka, otevřená a dobrosrdečná, která ještě donedávna žila v městečku Levice nedaleko Nitry. Vážné onemocnění jediného syna Richarda žijícího a pracujícího v Čechách jí ale definitivně změnilo život.

Co se vlastně přihodilo?

Syna v roce 2011 postihla jakási infekce, takže ochrnul na levou půlku těla. Dlouho si pobyl v nemocnici a pak na Rehabilitační klinice Malvazinky. Když mi ho dali domů, nebyl schopen se sám o sebe postarat. To trvá dodnes, stále je v invalidním důchodu. Už dokáže alespoň chodit o holi, ale tělo ho úplně neposlouchá. Kdybych s ním nebyla, musel by do ústavní péče. Denně je nucen cvičit, i po deseti letech od onemocnění jezdí stále na lékařské kontroly a rehabilitace. Tak co nadělat. Musela jsem to nějak řešit. Bylo mu třicet let, když onemocněl. Pracoval v jednom pražském KFC jako instruktor výcviku a vedl si tam velice dobře. V roce 2010 byl vyhodnocený jako Zaměstnanec roku.

Přestěhovala jste se za ním?

Nebylo to hned, asi čtyři roky jsem neustále cestovala mezi Českem a Slovenskem. Pár dní tady, pak autobusem osm hodin do Nitry a zase zpátky. Na Slovensku jsem měla práci, rodinu, známé. Ale to pendlování mě strašně vyčerpávalo.

Museli jsme se se synem rozhodnout, kde budeme žít.

Proč jste ho nepřevzela na Slovensko?

Richard nechtěl, že tu má lékaře, kamarády a žije se mu tady lépe. Tak jsem se přizpůsobila já a ve svých padesáti pěti letech se natrvalo přestěhovala do No-

Příprava škvarkových pagáčů

Foto archiv E. Kubáňové

vého Strašecí. Syn má malý byt na sídlišti, žijeme v něm spolu. Nepotřebuje už moji celodenní přítomnost, ale spoustu věcí si sám udělat nedokáže. Když přijdu kvečer domů, navařím na druhý den, obstarám ho, dáme si spolu káfičko a je nám hezky.

Docela riskantní a zásadní změna...

Měla jsem pět let do důchodu. Po přestěhování jsem si chtěla hned začít platit sociální a zdravotní pojištění, ale nebyla jsem tu nikde zaměstnaná, nešlo to. V běžné práci by mi těžko tolerovali časté absence, když doprovázím syna k lékařům. Pak mě napadlo žít se tady podobně jako na Slovensku, tedy jako pekařka a otevřít si vlastní krámek. Nebylo to jednoduché, ale musím říct, že mi tu v začátcích pomohlo strašně moc lidí. Setkávala jsem se jen s pozitivním přístupem, lidé mi radili, byli ke mně ohromně milí. I s jejich přispěním jsem

do roka provozovnu otevřela a fungovala pak bez problémů čtyři roky až do pandemie.

Jak jste si vybírala sortiment?

Podle toho, co znám a chutná mi. Langoše, kremešky, pagáče. Chci dopřát Čechům to, co máme dobrého na Slovensku.

Ráda se zákazníky mluvím, je to napůl česky, napůl slovensky, ale nevadí. Překvapilo mě, kolik tu žije Slováků. Dokonce ke mně chodí na kremešky pán, se kterým si povídám maďarsky. Sama umím perfektně, on trochu méně, ale kremešky i já mu připomínáme domov. Všechno, co v krámku nabízím, jsme dělávali u nás doma.

Kde berete inspiraci?

Peču podle maminčiných receptů. Jako děti jsme s bratry vyrůstali na vesnici, Slováci i Maďari tam žili pohromadě.

Langoše, pagáče či kremešky byly běžným jídlem, ty uměla každá hospodyně. Jsem ze staré školy, nešidím. Chci, aby moje výrobky byly poctivé a dobré.

Eva Kubáňová ve svém krámku Archiv E.K.

I když nevydělám bůhví kolik peněz, stojí mi to za to. Kde má být třeba šunka, tam je, žádné náhražky a lidi to oceňují.

Které výrobky jsou nejoblíbenější?

Asi langoše, nabízím několik druhů. Podle mého jsou nejlepší ty se smetanou, česnekem a sýrem po maďarském způsobu. Oni tam navíc přidávají třeba klobásku a používají sladkou i kyselou smetanu.

Jak často pečete a používáte nějaké polotovary?

Kdepak, všechno si připravuju sama a denně úplně čerstvé. Otevírám sice v deset dopoledne, ale chodím tam kolem sedmé ráno. Těsto potřebuje dostatek času na vykynutí, nemůžu otevírat dřív. Vždycky začínám kremeškou, protože musí po upečení vychladnout, aby se dala dobře krájet. Pak zadělám těsto na pagáče a naposled na langoše. Peču je během dne na pánvi a nechávám okapat, aby nebyly příliš nasáklé tukem. Musí být teplé a hezky křupat, nedají se dělat příliš do zásoby. Už mám v oku, kolik se který den asi prodá. Co ten den zbude, rozdám sou-

sedům nebo dám do mrazáku pro nás se synem. Včerejší pečivo neprodávám.

Během pandemie máte ale zavřeno...

Jako rychlé občerstvení bych mohla obsluhovat jediné z okénka. Technicky by se to asi dalo nějak udělat při otevřených dveřích, ale je zima a já pracuju s kynutým těstem, které vyžaduje stálou teplotu. Obávám se, že by se to na kvalitě pečiva podepsalo. Navíc mám zdravotní problémy, kterým pobývání v chladu nesvědčí. Také lidí se po městě pohybuje dost málo, těžko bych odhadla množství, které se ten den prodá.

Už jste si v Čechách zvykla?

Jsme tu s Richardem velice spokojeni. Má tu kvalitnější zdravotnickou péči než na Slovensku, lékaři i sestřičky jsou vstřícní, laskaví a ochotní, nesetkali jsme se s hrubým zacházením. Už jsem si tu našla i nové kamarádky. S těmi na Slovensku i s rodinou si telefonujeme, povídáme přes Skype. Občas napeču krabici dobrot, pošlu a druhý den ji mají doma. Rozhodně nelituju, že jsem tak radikálně změnila svůj život.

Lída Faflíková

DO NAŠEHO LOGISTICKÉHO CENTRA BUŠTĚHRAD

PŘÁVĚ HLEDÁME SKLADNÍKY/SKLADNICE

NA VŠECHNY SKLADOVÉ POZICE

30 HOD./TÝDEN

Nástupní hodinová mzda*

212 Kč/hod.

*Nástupní mzda

28 000 Kč

Mzda po 3. roce

31 000 Kč

Svozy z Kladna zdarma v době zapracování
Zapracování v Cerhovicích nebo Brandýse nad Labem

kariera.lidl.cz

VOLEJTE ZDARMA

800 115 435

**JIŽ
NYNÍ
NABÍRÁME!**

V nadcházejících dnech si dopřáváme co nejvíce čerstvých potravin v zelené barvě. Podle celostní medicíny patří jaro k elementu dřeva, a to posiluje zelená barva. Organismus povzbudíme, když po ranním výplachu úst olejem (psala jsem o něm v březnovém měsíčníku) začneme sklenicí teplé vody s jablечným nepasterizovaným octem (mají ho v našich malých obchůdkách).

Na 250 ml vody se dává 1 lžice octa. Kyselá chuť uvolňuje stažená játra. Můžeme také 2x denně popíjet jaterní čaj.

Do jídelníčku zařazujeme jedlé divoké byliny, které v této době rostou. A jak nám pomáhají? Jsou to takové paní uklízečky, které po zimě vygruntuji jednotlivé orgány, očistí naši krev a udělají v celém těle velký jarní úklid. Současně nám doplní mnoho minerálních látek, vitamínů, chlorofylu, enzymů a nabídnou i něco z toho, co samy mají a my lidé to víc a víc postrádáme: odolnost, životní sílu a divokost. A to vše zcela zdarma.

Dobrotu podle následujícího receptu si u nás doma připravujeme v průběhu celého dubna velmi často jako snídaňovou polévku.

Ranní polévka – tip nejen na velikonocní Zelený čtvrtek – kdy si dáváme něco zeleného, abychom byli zdraví po celý rok.

Stačí půlka kedlubny, malá mrkev, dva kousky brokolice, kadeřávek, medvědí česnek nebo lístky pampelišky. Do 500 ml vařícího vývaru (nebo vody) dáme 1 lžici opraných semínek černého sezamu, osolíme, přihodíme na kostičky nakrájenou zeleninu bez kadeřávku, česneku a pampelišek. Povaříme 8 min. Vypneme. Pak nabereme do naběračky trochu polévky a rozmícháme jednu lžičku misopasty. Posypeme nadrobno nasekaným zbylým zeleným.

Jestliže máme z minulého dne zbytek rýže, kuskusu, jáhel, pohanky, quinoi nebo těstovin, máme výbornou vložku a polévka je velmi sytá. Nebo se dá přikousnout i kváskový chléb.

Proč si dát polévku ke snídani?

Protože po noci jsme dehydrovaní a zakyselení a je potřeba do organismu dodat vodu a výživné látky. Vývar je plný minerálů jak z vyvařeného, tak z čerstvé zeleniny a tyto látky jsou zabudované ve vodě i v zelenině. Voda se drží v organismu, a proto neběžíme hned čurat jako po čaji nebo kávě.

Čerstvě uvařená zeleninová polévka nás po noci odkyslí a budeme se cítit „nakopnutí“. Navíc obsahuje enzymy z misa a dobře vstřebatelný tuk ze semínek.

Jíme, abychom žili a nežijeme, abychom jedli.

Nedělní čočkový nákyp

Já ho pečů, když chci udělat slavnostní bezmasé jídlo. Máme-li rádi sladkokyselé chutě, určitě si pochutnáme. Navíc můžeme nákyp před pečením potřít švestkovými povidly. Jen mějme na paměti, že nákyp je opravdu bohatý na suroviny, a proto je toto jídlo spíše sváteční.

1 hrnek uvařené zelené čočky (zvolte tu větší, ta drobná se nerozvaří a je vhodná do salátu) nebo klasické hnědé 5 lžic oleje

1 větší nejmenno nakrájená cibule

1 hrnek nahrubo nastrouhané mrkve

1 hrnek nahrubo nastrouhaného celeru

3 stroužky česneku

1 lžička soli

1 lžička tymiánu nebo provensálského koření

1/3 hrnku spařených rozinek nebo brusinek

1 hrnek nahrubo mletých nebo nasekaných mandlí nebo ořechů

1 hrnek jemně mletých ovesných vloček (pokud nemáte jemně mleté, stačí krátce mixnout v mixéru)

hrst kopřiv

3 - 4 lžice umeocta na dochucení asi 6 lžic domácích povidel

Nedělní čočkový nákyp

Foto Ivana Pedálová

Syrovou čočku propláchneme, namočíme přes noc nebo alespoň na 2 h a dáme vařit. Na 1 hrnek (250 ml) uvařené čočky stačí pouze 100 ml syrové. Doba varu je kolem 15 min, necháme dojít. Na oleji osmahneme cibuli, osolíme, přidáme mrkev, celer a česnek. Chvilí restujeme (5 min). Přidáme spařené rozinky, koření a chvíli společně dusíme (3 min). Do mísy dáme čočku bez vody, vše orestované na oleji, nahrubo nakrájené mandle, nasekané kopřivy, umeocet (3 lžice), zahustíme mletými vločkami a dobře rukou promícháme. Hmotu spojíme, aby byla kompaktní. Ochutnáme a pokud je to málo slané, přidáme ještě trochu umeocta. Srnčí hřbet nebo jinou hrana-

tu formu vymažeme olejem a vysypeme hrubou moukou, natlačíme vzniklou hmotu a dobře upěchujeme. Povrch potřeme povidly. Pečeme v předem vyhřáté troubě 45 minut na 180 °C. Necháme chvíli vychladnout, aby se nákyp dobře krájel. Vychladnutím se zpevní konzistence.

Tipy

Pokud chceme mít plátky krásně úhledné, nechme nákyp opravdu zcela vystydnout. Z formy ho nevyklápíme, povidla by se přilepila na prkénko. Plátky je lepší nakrájet plastovým nožem přímo ve formě a opatrně vyjmout. Protože máme v nákypu jak zástupce bílkovin (čočka), tak obiloviny (ovesné vločky), stačí podávat s čerstvou a kvašenou zeleninou. Výborné je k tomu i dýňové pyré nebo bohatý zeleninový salát.

Dochucovadla

Dneska představím mé nejoblíbenější dochucovadlo, a tím je umeocet. Ještě se mi nestalo, že by někdo z těch, komu jsem ho doporučila, s ním byl nespokojený. Vzniká jako vedlejší produkt při fermentaci japonských švestiček umeboshi. Švestičky jsou silně zásadité. Fungují při přejedení, bolesti hlavy, kovicině, při nevolnosti v autě jako první pomoc. Někdo má doma růžové pilulky, my máme umebošky. Už jsem o nich v několika číslech psala, ale opakování je matka moudrosti.

Umeocet je silně zásaditý, a proto má léčivé vlastnosti. Můžeme si udělat i ranní kúru, kdy do sklenice vlažné vody dáme lžičku umeocta. Tento nápoj poslouží i jako prevence viróz. Já s ním nejraději ochucuji luštěniny, protože je zároveň kyselý i sláný a jak víme, luštěniny se při vaření nesolí. Protože by sůl měla být tepelně zapracovaná do jídla (je lépe stravitelná a nezatíží ledviny), vyřešíme to takhle šalamounsky. Umeocet je výborný na dochucení polévek, omáček, salátových zálivek nebo dresinků.

Tak jako čistíme celé jaro své tělo, je dobré se trochu věnovat i dušičce.

Asi víte, že lidská mysl je mocná, velmi pružná a kreativní nástroj, který tvoří to skutečné, to, co opravdu žijeme.

Zkusme začít den pozitivně.

Vymysleme si větu, která nás příjemně naladí na nový den. Ráno hned po probuzení si ji řekněme.

Během týdne se nám to zautomatizuje a jakmile si ji řekneme, rozlije se nám tělem i myslí hřejivý pocit...

Ať máme krásná nejenom rána, ale celý den.

Ivana Pedálová

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Dne 13. dubna uplyne 12 let,
kdy nás navždy opustila
paní **Věra Bechyňová**.

Kdo jste ji znali,
vzpomeňte s námi.
Dcera a syn s rodinami.

Dne 19. dubna tomu bude neuvěřitelných
20 let, kdy naposledy odešel do práce
a odtud plynule zvolil cestu přímo
do učitelského nebe **Mgr. Miroslav Bradáč**.

Čím dál intenzivněji vzpomínají
manželka Věra, dcery Jitka a Ivana s rodinami.

Dne 12. dubna uplynou čtyři roky,
co nás navždy opustila naše milovaná
maminka, babička, teta, švagrová
a kamarádka **Zdeňka Brichtová**.

Stále vzpomínají dcera Markéta,
vnoučata Míra a Bára s rodinou,
syn Milan s rodinou, dcera Ilona s rodinou a kamarádi.

Odešel jsi, jak si to osud přál,
v našich srdcích a vzpomínkách
zůstáváš dál.

Dne 15. dubna uplyne 9 let,
kdy nás navždy opustil pan **Stanislav Fencl**.
S láskou vzpomínají manželka Věra, dcery
Aneta a Veronika, rodiče a bratr Martin.

Dne 6. dubna uplyne 21 let od úmrtí mého tatínka pana **Václava Javůrka**
a dne 8. dubna uplyne 11 let od úmrtí mé maminky paní **Vlasty Javůrkové**.

Za tichou vzpomínku děkuji všem, kteří jste je znali a měli rádi.
Dcera Stáňa

Dne 3. dubna uplyne již 12 let
od úmrtí našeho tatínka
pana **Jaroslava Husáka**, který by se
2. dubna letošního roku dožil 85 let.
Stále s láskou a úctou vzpomínají
dcery s rodinami.

Dne 23. dubna uplyne 18 let,
kdy nás navždy opustil
pan **Stanislav Lansdorf**.
Stále s láskou vzpomínají
manželka, dcera a syn.

„Kdo v srdcích žije, neumírá.“

Dne 9. dubna vzpomeneme
1. výročí úmrtí námi milované maminky,
paní **Marušky Polákové** z Nového Strašecí.
S úctou a láskou stále vzpomínají
dcera a syn s rodinami.

Utichlo srdce, zůstal jen žal.

Kdo Tě měl rád, vzpomíná dál.

Dne 20. dubna uplyne 1 rok,
co zemřel milovaný manžel, tatínek,
dědeček a kamarád **Ing. Jan Torner**.
S láskou a úctou vzpomíná manželka Eva,
syn Tomáš, dcera Kateřina
a sestra Marie s rodinami a vnoučaty.

Prodej slepiček

Červený Hrádek prodává slepičky typu **Tetra hnědá**,
Dominant všechny barvy, **Green Shell**-typu Araukana
a **Dark Shell**-typu Maranska.

Stáří 16-20 týdnů, cena 185 -229 Kč/1 ks.

Prodej: 25. 4. a 23. 5. u Sokolovny - 11.20 hod.

Výkup králíčích kožek – cena dle poptávky.

Info: Po-Pá 9-16 hod.

tel. 601 576 270, 728 605 840, www.drubezcervenyhradek.cz

Děkuji MěÚ v Novém Strašecí za přidělení
sociálního bytu, který je proveden na vysoké,
důstojné úrovni.

Petr st. Havíř

FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK NA ONLINE REALIZACI
TOHOTO PERIODIKA VČETNĚ ŘEŠENÍ PRO JEHO
VYDÁVÁNÍ SVĚPOMOCÍ POSKYTUJE FUNPRINT.EU

Pomáháme radnicím šetřit čas i peníze.

www.funprint.eu

UKLIÐME ČESKO

HONEBNÍ SPOLEČENSTVO NOVÉ STRAŠECÍ, JUNÁCKÉ STŘEDISKO
MUŠKETÝŘI NOVÉ STRAŠECÍ A DĚTI ZE ZŠ NOVÉ STRAŠECÍ POD
VEDENÍM MGR. BRADNOVÉ OZNAMUJÍ, ŽE VZHLEDEM
K SOUČASNÉ SITUACI NEBUDOU V DUBNU 2021 POŘÁDAT
TRADIČNÍ ORGANIZOVANÝ DEN ZEMĚ.

DĚKUJEME VŠEM, KTEŘÍ POJMOU LETOŠNÍ DEN ZEMĚ
JAKO INDIVIDUÁLNÍ AKTIVITU A POMOHOU PŘÍRODĚ
OD ODPADKŮ V RÁMCI SOUKROMÝCH VYCHÁZEK.

Pár doplňujících informací:

- individuální Den Země uskutečňte, pokud to nebude v rozporu s platnými opatřeními
- na vycházku si vezměte například igelitový pytel a opět ho přineste do sběrné nádoby na komunální odpad, nenechávejte nasbírané odpadky v přírodě
- jako shromažďovací místo na zavázané pytle s odpadky můžete využít tři viadukty = u vlakového nádraží a dva pod Pecínovem, nad Ladou u silnice, u nové čističky a na rohu u tenisových kurtů, TSNS budou tato místa svázet každé pondělí do konce dubna
- v případě nálezu větších odpadů, např. pneumatik nebo černé skládky informujte o místě nálezu Městský úřad (například prostřednictvím mobilního rozhlasu) nebo Technické služby Nové Strašecí na telefonu 313 572 446 (pouze v pracovní dobu)
- termín a čas si zvolte podle vašich možností, neorganizujte skupinový sběr

Novostrašecký měsíčník | Vydalo město Nové Strašecí, www.novestraseci.cz, IČO 244155, povoleno MK ČR E 10804

Odpovědný redaktor: Ludmila Faflíková (-lf-), Ivana Rezková (ir) | **Náklad:** 850 ks

Příspěvky přijímáme do 12. dne předchozího měsíce. Příspěvky dopisovatelů nemusí vyjadřovat názor vydavatele.

Odpovědnost za jednotlivé příspěvky nesou sami autoři. | **Foto:** Předání klíčů od nového vozu v DPS. Foto L. Pelcová

E-mail: novostraseckymesicnik@seznam.cz

Realizace: funprint.eu